Büyük kaybımızın

ÇOCUK HAFTASI

'Yi ÇOCUK MECMUASI

Sayı: 24 — 75 Krş.

NASREDDİN HOCANIN TORUNU HIZIR DENİZALTI ÜLKESİNDE

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

UÇAN DAİRE PARÇALANDIKTAN SONRA, HIZIR İLE KITIR KENDİLERİNİ SARAYDA BULDULAR.

4

BAKIN ÇOCUKLAR KITIRIN FENALIĞINA!..

SÖYLEYİN! ÜLKEMİZİN SIRLARINI MI ÇALACAKTINIZ?!..

SAYIN İMPARATOR ARKADAŞIM HIZIR HEPİNİZİ YOK ETMEK İÇİN BURAYA GELDİ

GÖTÜRÜN!.. ÜZERİNDEN ONBİN VATLIK ELEKTRİK GEÇİRİN!...

HIZIRI ELEKTRİK İSKEMLESİNE OTURTURLAR...

İSUS KITIRI YANINA ALIR

BİZİ BİR DÜŞMANDAN KURTARDIN SENİ VEKİL YAPTIM!

İSUS, KITIR VE SUSKA HIZIR'I SEYREDERLER

DÜNYA ÇOCUĞU KÖMÜR KESİLDİ.. CESEDİNİ AÇ SOFİ BALIKLARINA ATIN! KITIR'A DA ELBİSE VERİN!

EVET MAJESTE

FAKAT! O DA NE? BU HIZIR DEĞİL Mİ?

AY!

DÜNYA ÇOCUĞU SİHİR BAZMIŞ!

ÖLÜ DİRİLDİ!

O günü unutamam

Yazan: Oğuz ÖZDEŞ

O ZAMANLAR lisenin onuncu sınıfında talebe idim On gündür, Ata'mızı kaybetmenin derin sızısı içindeydik. Her sabah, mektebe boynumuz bükük, alnımız kırışık, gözlerimizde iki dizi yaşla gidiyorduk.

O'nun İstanbul'dan Ankara'ya getirileceğini söylüyorlardı ve hepimiz bekliyorduk. Sanki, O Ankara'ya gelirse, tekrar canlanacak sanıyorduk. Fakat, yine de ağlıyorduk. Niçin ağladığınızı, ıstırabın neden kalblerimizi kemirdiğini bilmiyorduk.

20 Kasım 1938 günü «Atamız geliyor» dediler.

O sabah, polis kordonundan kaçıp, pek erken vakitlerde, Ankara istasyonunun bir köşesine sinen belki yalnız bendim.

Beyaz tren, saat 10 u 2 dakika geçe, ağır ağır Gara girmişti. O'nu, karşılamaya gelenlere bakıyordum. Cumhurbaşkanı, Büyük Millet Meclisi Başkanı, Bakanlar, Miletvekilleri, halk, asker, polis memur; bütün Türkiye'nin mümessilleri istasyonu doldurmuştu. Evvelce, neşe ile karşılanan Atamız şimdi sapsarı bir yüzle bekleniyordu.

İhtiram merasiminden sonra cenaze omuzlar üzerinde top arabasına nakledildi. Meclise doğru yol alırken, her adımda, matemin sanki yeni bir kapısı daha açılıyordu. Hıçkırıklarımı tutamıyordum. Her taraf bomboş gelivordu.

İkindi vakti, katafalkın önünden geçmek için, lisenin bahçesinde toplandık.

Sokaklara dökülen Ankara halkı gibi, gökyüzü de yaşlı idi. Hafif hafif çiseliyen yağmurun altında, ancak üç saatte Ulus Meydanına gelebildik..

Bizim önünmüzde, kız liseleri talebeleri vardı. Daha biz Ulus Meydanında iken çok uzaklardan, insanı sarsan ağıtlar geliyordu. Bu, lâalettayin bir ağıt değil, kalblerimizi sızlatan, gözlerimizden yaş yerine kan akıtan sonsuz bir sevginin feryatları idi. Katafalka yaklaştıkça, hıçkırık sesleri artıyordu.

O'nun önünden geçerken, O'na nazaran hiçliğin hakkını verir gibi birçok genç mekteplinin yere kapandığını ve katı bir cisim gibi yola düştüklerini görüvordum.

Bir kız talebe, katafalka doğru koştu, fakat ona yetişemeden dizüstü düştü:

— Atam! Atam! derken, sesi boğazını tıkamıştı.

Kızın bu halini gören bir polis, hemen yanına koştu. Onu teskine ve teselliye çalıştığı belliydi. Polise doğru birkaç adım yürüyerek:

— Bırakın onu, ağlasın! dedim.

Ata'nın ölümünü görmüş olanlar, bir daha kime ağlıyacaklardı!

Atatürk'ün Türk Gençliğine Hitabesi

EY TÜRK GENÇLİĞİ! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni, bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahilî ve harici bedbahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namusait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

TÜRK BÜYÜKLERİ

ATATÜRK

TÜRKİYE'nin kurtarıcısı ve kurucusu olan Atatürk, 1881 yılında Selânikte doğdu. Asıl adı Mustafa idi. Çocukluğunda onu çok seven ve zekâsına hayran olan bir öğretmeni Mustafa'ya «Kemal» adını taktı.

Babasının adı «Ali Rıza», anasının «Zübeyde» idi.

Trabulus Harbine iştirak eden ve Balkan Harbinde Edirne'nin kurtuluşuyla sona eren taarruz plânını hazırlayan Mustafa Kemal, Birinci Dünya Harbi patlayıncaya kadar Sofya'da Ataşemiliter olarak vazife gördü. Birinci Dünya Harbinde tümen kumandanlığına tayin edilen Mustafa Kemal 1915 de Anafartalar zaferiyle Çanakkale savaşlarını kazandırdı.

Birinci Dünya Harbinden sonra Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmakta olduğunu gören Mustafa Kemal, Üçüncü Ordu Müfettişi olarak Anadolu'ya geçti. 19 Mayıs 1919 da Samsun'a ayak basarak Türkiye'nin kurtuluş savaşını açtı.

23 Nisan 1920 de kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisinin Reisliğine seçildi. İstiklâl Savaşı kazanıldıktan sonra 29 Ekim 1923 de Cumhuriyet kurulunca, Millet Meclisi ilk Cumhurreisliğine büyük kurtarıcı Mustafa Kemal'i seçti. Ölünceye kadar da hep O'nu Cumhurreisi seçmekte devam etti. Bir çok inkılâplar yapan Mustafa Kemal'e Türk milleti «Atatürk» adını verdi. O da nihayet bir insandı. 10 Kasım 1938 perşembe sabahı 9 u beş geçe hayata gözlerini yumdu.

BÜYÜK TARİHİ TÜRK ROMANI

CENGİZ HANIN NAZİMESİ

YAZAN:
APTULLAH ZİYA KOZANOĞLU

— 4 —

KELOĞLAN işi kavradı. Dere kenarında yuvarlanan okyılanı, önce köpeklerin sesinden, sonra da yabancının acemi ayak atışından ürkmüş, dikilivermişti.

Yarı beline kadar havaya dikilmiş, çatal dilini de tıslayarak çıkarmış, yabancının üstüne atılmak için yaylanıyordu.

Keloğlan'ın yerinden fırlaması ile yılanı boynundan tutup çekmesi bir oldu.

O azgın, o kızgın yılan yayı boşaltılmış ok gibi keloğlan'ın elinde gevşeyiverdi.

Sanki birbirleri ile konuşan iki arkadaş gibi, birbirlerini tatlı bakışlarla süzdüler.

Keloğlan:

— Haydi Sarı oğlan! dedi. Sen yılkanmaya git!

Korkunç yılanın başını okşayarak dere kenarına saldı.

Tam bu sırada yolcunun öbür yoldaşları da koşarak yetiştiler. İçlerinden yaşlı bir yiğit:

— Ne oluyor? diye sordu.

Ok yılanın elinden kurtulan yolcu başını kaldırdı. Titrek bir kadın sesi ile:

— Bu çoban beni kurtardı! diye yeni gelen yiğite, Keloğlan'ı gösterdi.

Yiğit, güler yüzlü, erkek sesli bir bahadırdı. Hemen elini beline attı kırmızı bir kese kâğıdı çıkardı, Keloğlan'a uzattı:

— Varol evlâdım. Şu armağanımı kabul etmeni rica edeyim.

Keloğlan keseyi görmemezliğe geldi:

— Öğünülecek bir şey değil, dedi. Ok yılan benim elimde büyümüş, benim buyruğumla oturur kalkar... Sizin anlayacağınız yılanlara karşı şerbetliyim, bana zehir kâr etmez.

— Hediyem de kâr etmez mi?

— İçinde gümüş mü var?

— Hayır, altın!

— Ben çobanım, altın benim işime yaramaz. (Var ol!) diye ettiğiniz dua bana en büyük armağan.

Kurtulan kadın, genci hayretle süzüyordu. Altın kesesi elinde kalan yaşlı, yiğite döndü:

— Niçin şaşkın horozlar gibi başını eğdin (Otsokarcı) dedi. Sen de bu yaşta iken Cengin Hanın verdiği altınları geri çevirmiştin.

Sonra Keloğlan'a döndü:

— Oğul! dedi. Sen yiğit bir çobansın, hangi avuldansın?

— Şehir uşağıyım!

— Babana kim derler?

— Babam Koca Memiş'tir.

Burada Otsokarcı denilen yaşlı yiğit ilgilendi.

— Demek sen Tokta Beyin yanaşması, Koca Memiş'in oğlusun!

Sonra Keloğlan'ın karşılık vermesini beklemeden kendi kendine:

— Olacak iş değil! dedi. Koca Memiş evli değildi!

Fakat bu garip konuşma uzun sürmedi.

Tepeden yirmi otuz kadar avcı at sürerek dereye doğru uçtular.

— Vurha! Vurha! diye korkunç çığlıklar atıyor, bu çığlıklara, sevinçli kahkahalar ekliyorlardı.

Otsokarcı, dağdan kopan atılara baktı:

— Kim bunlar? dedi. Senin gibi çobanlar mı?

— Hayır, bunlar Cengiz Hanın, Subutay'ın, Kurt Cebenin torunları...

— Demek Han ve Tarhan yavruları?

— Kendilerini tanır mısınız?

— Hayır! Onlar beni tanırlardı.

Bu sırada önde koşan dört genç atlarından yere sıçradılar. İçlerinden ilk yere ineni, dizini toprağa dayadı.

Sadağından (*) bir ok çı-

— Demek sen, Tokta Beyin yanaşması, Koca Memiş'in oğlusun!

(*) Sadak: Okların saklandığı kap.

karıp yayına yerleştirdi. Çekti.

Okun havayı yırtan sesi kulaklarını vınlattı.

Keloğlan:

— Tutmadı, diye mırıldandı. Yüzü alay ediyormuş gibi gülüyordu.

Okun gittiği yana baktılar, oktan hızlı giden bir geyik kaçıyor, ardında boz renkli bir canavar koşuyordu.

Atlılar sıra ile yere çöküp yaylarını gerdiler, ardı ardına her ok vınladıkça, Keloğlan okçuların adını söylüyor ve alay ediyordu.

— Kubilây! tutmadı.

— Helâgû! tutmadı.

— Yarka! tutmadı.

— Sungur Cebe! tutmadı.

— Timur Mehmet! Tutmadı.

Son oku genç bir kız yolladı. Keloğlan:

— Tutmadı! Tulun Hatun! dedi.

O zaman Tulun Hatun Keloğlan'a döndü:

— Sen tutturur musun?

— Hayır! Ben tutturamıyacağım. Oka el atmam!

Yaşlı yiğit, tatlı sert sesi ile gençlerin arasına girdi:

— Bu yaylar, ölüm koşusuna giren geyik ile onu kovalayan parsı tutamaz.

Sonra Kubilây'a döndü:

— Atın terkesinde asılı yayı niçin denemiyorsun evlât? diye sordu.

Bütün gözler, Kubilây'ın yedek yayına döndü. Eskiliği ve değeri bir bakışta belli oluyordu.

Kubilây:

— Dedem Cengiz Hanın yayıdır, dedi.

Sonra yüzünü ekşitti:

— Armağan ettiği günden beri kuramam.

Yayı aldı, tekrar kurmak istedi. Damarları şişti, yüzü kızardı. Yay kurulamıyordu.

Yaşlı yiğit, Kubilây'ın elinden yayı aldı; gençlere gösterdi.

— Kurmak isteyen var mı?

Kimse ağız açmağa cesaret edemiyordu.

Yaya el atıp da kuramazlarsa küçük düşeceklerdi.

Yaşlı yiğit, yayı Keloğlan'a uzattı:

(Devamı gelecek sayıda)

ÇOCUKLARIMIZA AHLÂK ve DİN ÖĞÜTLERİ-BİLGİLERİ

Papa'nın Vefatı Karşısında...

KATOLİK adı verilen ve hıristiyanlığın bir kolu olan dinin Rûhânî Reisine PAPA denir. Papalar İtalya'nın başşehri olan Roma'nın hemen bitişiğindeki VATİKAN denilen müstakil bir sitede otururlar. Hiçbir devletin emrinde değildirler.

Geçen Ekim ayının ortalarına doğru Katoliklerin Rûhânî Reisi olan Papa öldüğü zaman bütün dünyadaki hıristiyanlar büyük dinî törenler yaptılar. Roma'da yapılan bu törenlerden birinde hazır bulunmak için birçok devlet adamları uzak memleketlerden kalkıp Vatikan'a geldiler. Amerika'nın ihtiyar Dışişleri Bakanı da bunlar arasında idi. Cenazeye ait resimleri gazetelerde herhalde görmüşsünüzdür. Bir imparatora da ancak bukadar tören yapılabilir.

Yeni Papanın seçilmesi de ayrı ve büyük bir iş. Bu seçim için de dünyanın her köşesinden yaşlı Kardinaler Vatikan'a geldiler. Seçim şekli de hayli debdebeli...

Bunları sizlere şunun için anlatıyorum: Bakın, görün ki, çağımızın medeniyetine öncülük eden Avrupalı ve Amerikalı milletler din işine ne kadar önem veriyorlar; din ululanına ne derece büyük saygı gösteriyorlar. Büyüklerine, dinlerine bu derece saygı gösteren ileri milletlerle bir de bizi kıyaslayınız. Ancak o zaman bizim din mevzuunda ne kadar geri kaldığımızı anlar, üzülürsünüz. Gerçi din, bir gösteriş, bir şatafatlı tören işi değildir. Değildir amma SAYGI ve EDEB de ziyadesile şarttır.

KIRK YILLIK ÖĞRETMEN

ATALAR SÖZÜ

Ata binesen Allahı Attan inersen atı unutma!

ATI çok seven Türkler, at bakımı için pek çok Ata öğütlerine sahip olmuşlardır. Öğütlerden biri de işte budur. Ata bindiğin zaman insafı elden bırakma, hayvana eziyet etme, hırpalama derken bir cinas da yapılmaktadır. Üzerinde hâkimiyet kurduğun şeyi kötüye kullanma, demektir.

Yolculuk sona erip attan indiğin zaman onu bir tarafta kendi haline terketme. O zavallı kendi başına, bağlı bir halde ne yapsın? Hattâ attan iner inmez evvelâ ve daima onu düşünmek bir vazifedir. Sözün bu parçasında da bir cinas vardır. Sana yardım ve hizmet edenleri, işin bitince hemen unutma, demektir.

Ay Alioğlu

AKIL

— Çekmecemde on iki lira vardı Ahmet. Şimdi bakıyorum yok. Bu nasıl şey? Çekmecenin iki anahtarı var. Biri sende, biri de bende!

— İyi ya bayım! Sen beş lira verirsin, ben de beş lira veririm, on lirayı öderiz... Ne yapalım, bir kere kaybolmuş bu para...

BAŞLARINI EĞİYORLARMIŞ

— Amerika'ya gittin, gezdin, gördün. New York'ta binalar söylendiği kadar yüksek değil mi?

— Okadar yüksek ki, en üst katına çıktığımız zaman bulutların geçmesi için başımızı eğip bekliyorduk!

ÖĞRETMENİNİZ DİYOR Kİ

Gelelim şu yazı işine

YAZAN: SADIK ÖVET

İlk yazı resimle başladı.

SEVGİLİ çocuklar,

Öğretmenlerinizin sizlerden istediği işler arasında (YAZI) en önemlisini teşkil eder. Yazı deyince tahrir anlamına gelenini demek istemiyorum. Anlatmak istediğim elyazısıdır. Yalnız yazı desek güzel bir tahrir ödevi, öğretici bir makale, mecmularda görülen ve bizde iyi hisler bırakan bir hikâye de hatırımıza gelebilir. Bu defaki konumuz yazı derslerinizdeki yazınızdır. Eskiden buna hüsnühat, güzel yazı yazanlara da hattat denirdi. Şimdi söylenmesinde güçlük çektiğiniz bu kelimeler eskiden kullanılırdı. Sonradan böyle güzel şekilli yazılara, yabancı bir kelime olan Kaligrafi de denmeğe başlandı. Bu kelimeleri görür, işitirseniz yadırgamayın.

Yazı; sesleri, düşünceleri, gerçekleri başkalarına bildirmek için kullanılan şekillere, işaretlere denir. Yazının bugünkü hale gelmesi için binlerce yıl geçtiğini biliyorsunuz. Yazı evvelâ resimle başladı. İlk insanlar boş zamanlarında mağaralara resimler yapıyorlardı. Bunlar vurdukları, yedikleri hayvanlara aitti. Sonra resimlerin yanına şekiller yapmaga başladılar. Meselâ bir tahta parçasının yanına bir ev şekli çizince bu, ahşap ev demek oluyordu. Bir insan resminin yanına güneş şekli koyunca, akıllı adam anlamına geliyordu. Daha sonra başkalarile haberleşmek, maksatlarını diğer insanlara anlatmak ve en önemlisi nasıl yaşadıklarını, ne yaptıklarını bildirmek için çareler aradılar. Bu arayışlar, denemeler, tarihten önceki, yâni Yontma Taş devri, Cilâlı Taş devri, Maden devirlerinde sürüp gidiyordu. Bu sebepten bu devirlerde insanların yaptıklarına, yaşadıklarına ait tam bilgimiz yok. Ancak yaptıkları âletlere bakıyoruz, yapı artıklarını inceliyoruz, iskeletlerini buluyoruz da birtakım bilgiler ediniyoruz. Bu da tam olmuyor. Çünkü ortada yazı yok. Nihayet Maden Devrinde yazı meydana gelince, zamanımıza kadar devam eden Tarih Çağlarına girilmiş oldu ve yazı sayesinde ozamanki insanların ne zaman, nerede ve nasıl yaşadıklarına ait bilgiler elde edilmeğe başlandı.

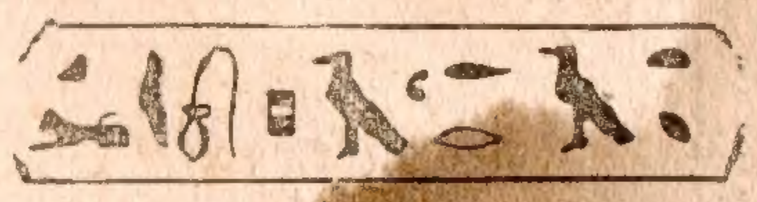

Hiyeroglif yazısında üstteki (Kleopatra) alttaki (İskender) demektir.

Yazının gösterdiği değişiklikleri, resimleri, şekilleri; Çinlilerin Çin yazısında, Sumerlerin Çivi yazısında, Mısırlıların Hiyeroğlif yazısında apaçık görüyoruz. Resimle başlayan yazı, şekil ve resimlerle devam etti. Nihayet Fenikeliler resim, şekil, çivi yazısından bambaşka olan harf yazısını buldular ve uygarlıkta en büyük başarıyı gösterdiler.

İşte çocuklar, Fenikelilerin kullandıkları bu alfabenin bulunmasıyla yazı en ileri şeklini almış oldu.

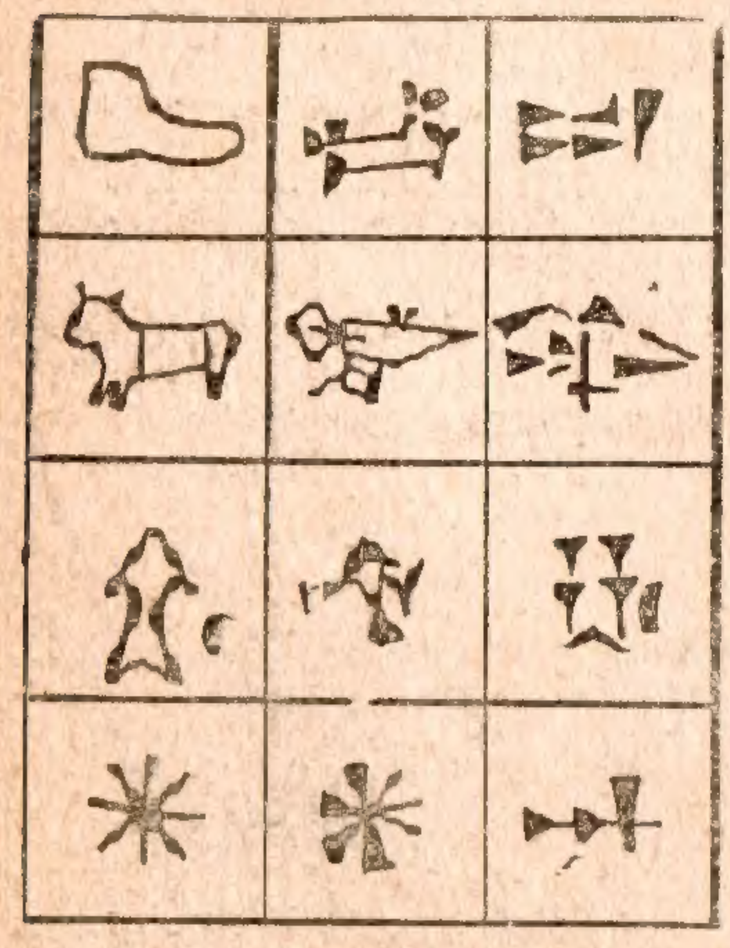

Resimlerden çivi yazısına geçildi.

Çin yazısında her şeklin başka anlam vardır.

bağ

balık

çiçek

büyük

memleket

eğlence

HAFTALIK BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

Maarif Vekâleti ne yapar?

Bu cümlelerin hangisi uygunsa yanına çarpı koy.

Haklıyı haksızı ayırır.
Vekillerin çalışmalarına bakar.
Çocukları okutur.
Öğretmen yetiştirir.
Asker yetiştirir.
Kütüphaneler açar.
Ders programları yapar.
Demir yolu, liman yapar.

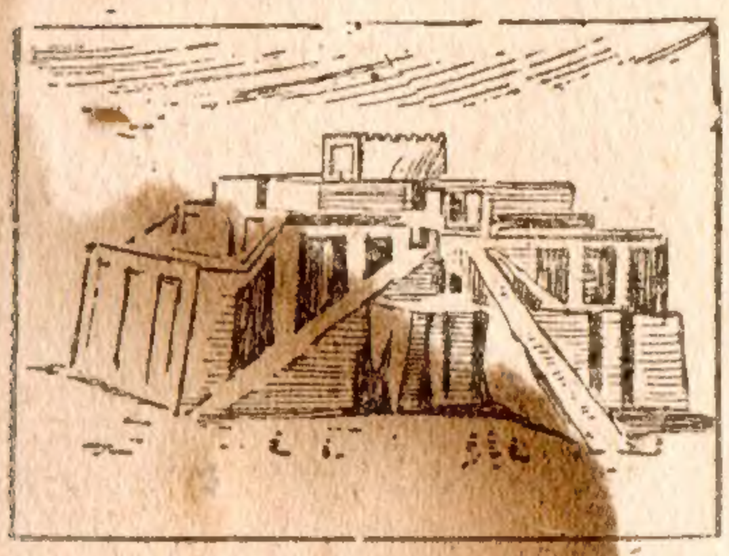

Bu resim ..... tapınağıdır.

Mezopotamya'da yaşayan milletler zamanımızdan kaç yıl evvel yaşadılar?

500 - 1500 - 4000 - 7000 - 10000

Şehir isimlerinin kime ait olduğunu bulunuz:

Uruk	Babillerin
Babil	Asurların
Ninova	Sumerlerin

Sumer'ler Mezopotamya'ya nereden geldiler?

Mısırdan — Anadoludan
Orta Asyadan

Mezopotamya zengin bir ülkedir: Niçin?

a — Birçok madenler vardır.
b — Dicle ve Fırat nehirleri sular.
c — Ormanları çoktur.

Boş yerleri doldurunuz:

Sumerler ..... yazısını icat etmişlerdir.
Babilin en ünlü hükümdarı ..... dir.
Babilleri ..... ortadan kaldırmıştır.

Türkiye ..... kuşaktadır.

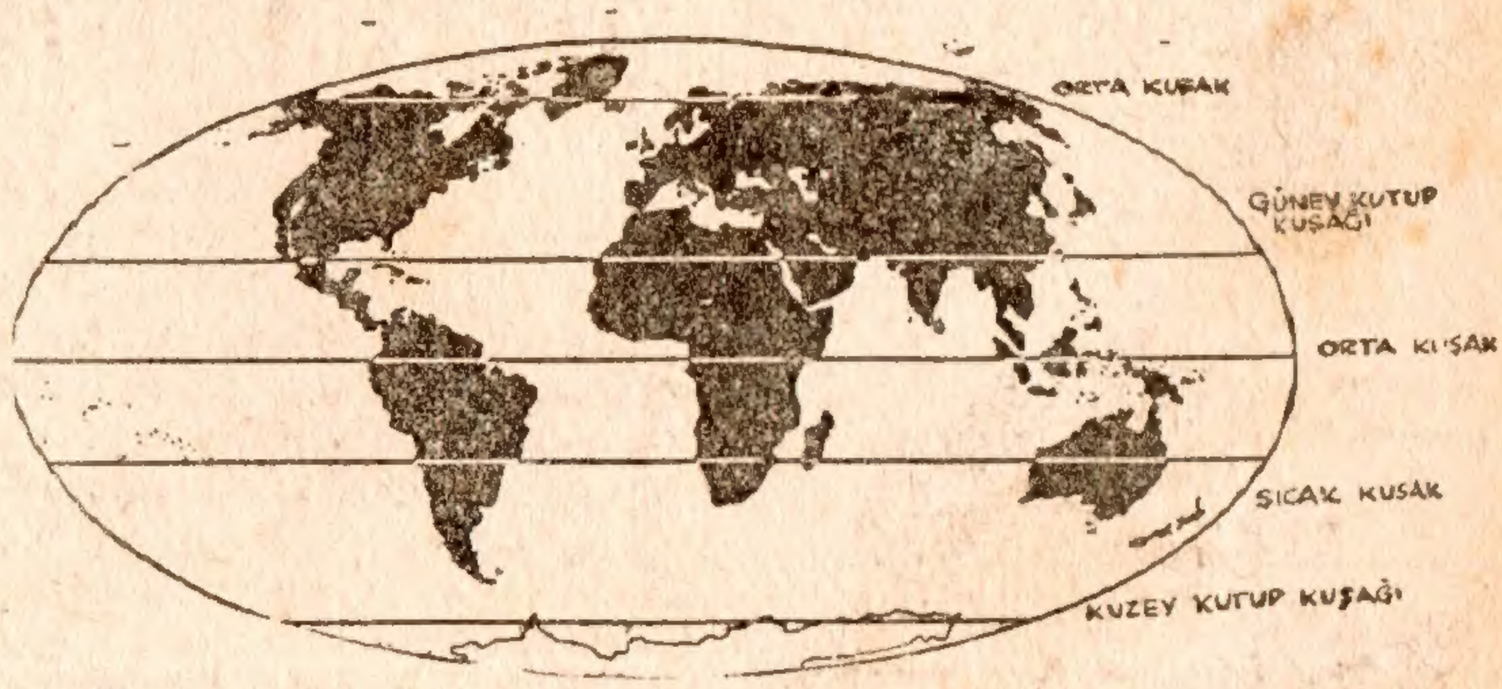

Bu haritada iklim kuşakları yanlıştır. Doğrusunu bulunuz.

Kelimelerin karşılarındaki uygun olanları bulunuz:

Isı kuşak	ılıman, değişik iklim.
Orta kuşak	çok soğuk, karlı.
Soğuk iklim kuşağı	çok sıcak, çok yağmurlu.

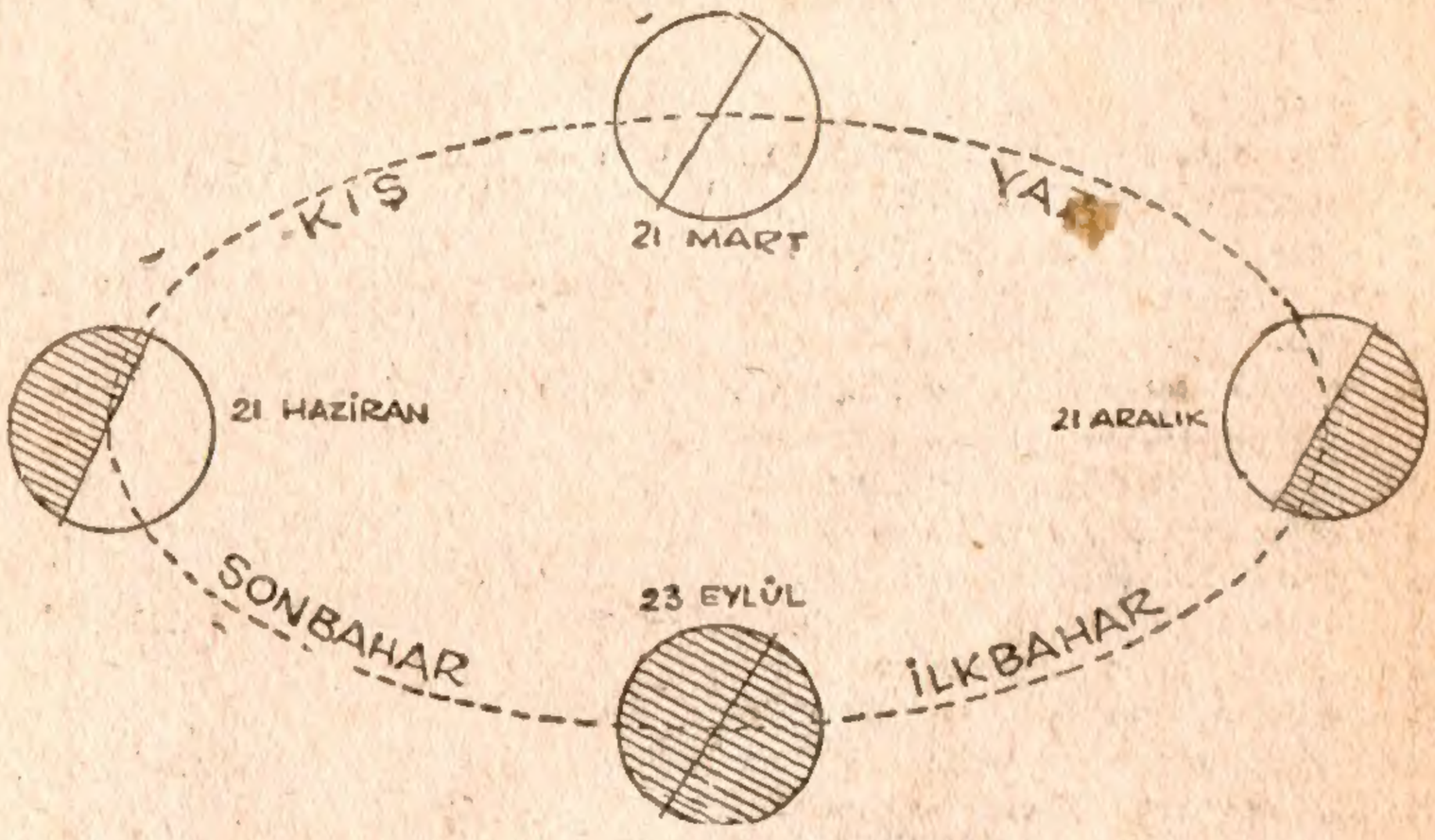

Bu resimde mevsimlerin yeri yanlıştır, doğrusunu aylara bakarak bulunuz.

Bu kelimeler hangi cümlenindir?

Rüzgâr	**Bulutlardaki su damlacıkları serin hava ile karşılaşır,**
Buz	irileşir, yere düşer.
Kar	Isınan hava hafifler, yukarı çıkar, oraya hava akımı başlar
Yağmur	Sıcaklık sıfırın altına düşer, sular donar.

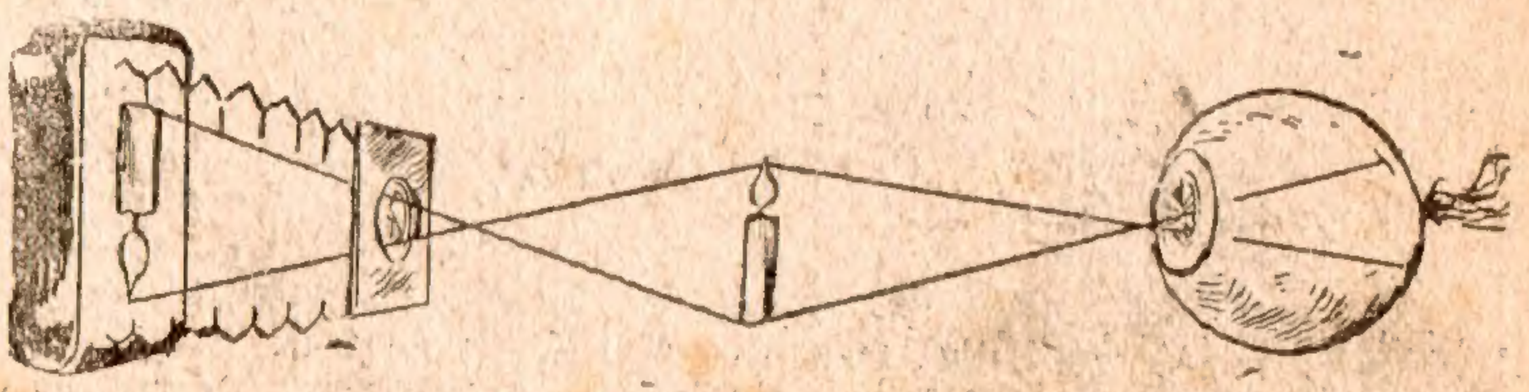

Fotoğrafla gözü karşılaştır:

1 — Cismin şekili nasıl oluyor?
2 — Fotoğrafta, gözde mercekler nerede?

BUMİN HAN

YAZAN: ENVER BEHNAN ŞAPOLYO

HUN-TÜRK İmparatorluğu yıkılmış, Oğuz Türkleri Avarların egemenliği altına girmişlerdi. Lâkin bu esaret onlara pek ağır geldi. Kısa bir zamanda yine gök bayrağı hür dalgalandırmak için hazırlığa başladılar. Üçler, yediler, kırklar adiyle kahramanlar sözleşmeye başladılar. Bunlar içlerinden en kudretlisi olan bir genci bu millî mücadelenin önderi olarak seçtiler. Bu genç kahramanın adı Bumin'di. Bumin, Tanrının yarattığı erkeklerin en güzeli, cesurların da en cesuru idi. Ahlâkı ise, kimsede bulunmayacak derecede yüksekti. Yurtseverlikte bir tane idi. Oğuz Boylarının Bey Dili Oymağına mensup olan Bumin, bir gün arkadaşlarını bir ormanda topladı. Uçler, yediler, kırklar da oradaydılar. Hepsine birden dedi ki:

— Oğuz Ata der ki: «Yukarıda gök basmadıkça, aşağıda yer delinmedikçe, ey Türk oğlu senin devletini kim yıkabilir?» Ey hür yaşamış Türk Milleti şimdi devletimiz nerede? Hakanımız hani? Koç yiğitlerin teşkil ettiği Altın Ordumuz nerede? Zaferlerle dolu tarihimiz kapandı mı? Türk oğlunun yiğitlik dolu ruhu yıkıldı, öldü mü? Boyunduruk altında ancak şerefsiz insanlar yaşar. Türk oğlu hiçbir zaman yaşayamaz. Ey Oğuz Hanın torunları, bu günden itibaren «Ya istiklâl, ya ölüm» andiyle Avarlara karşı millî mücadeleyi açıyorum. Benimle olacak mısınız? Bu uğurda ölmekten korkmayacak mısınız? dediği zaman bu âteşin söylevden heyecanlanan koç yiğitler hep bir ağızdan bağırdılar:

— Bumin, seni Başbuğ tanıdık. Emrindeyiz ve hazırız!

Bumin:

— Onbeş gün sonra Kızılkaya mevkiinde yiğitler silâhlarile toplansınlar.

Arkadaşlarından biri:

— Bumin, Avar hükümdarı Anakuhin'in kuvvetli orduları var, kalesi de pek kuvvetli.

— Onların kaleleri kuvvetli ise, bizim de imanımız çelik kadar kuvvetlidir. Hem ben o kaleyi içinden fethettim. Ancak şunu biliniz ki, kale kapılarına dayandığımız saati bekleyiniz! dedi. Herkes:

— Bu saat ne imiş, diye mırıldandılar. Ondan sonra koç yiğitler, Oğuz âdetince şu andı içtiler. Önce palallarını yere koyduktan sonra, yerden üç kere toprak alıp başlarına serptiler, sonra hep bir ağızdan:

— Yer gibi kertileyim, toprak gibi savrulayım, kılıncıma

Hayvanlar ÂLEMİ

Tabiatta Muvazeneyi Sağlıyanlar

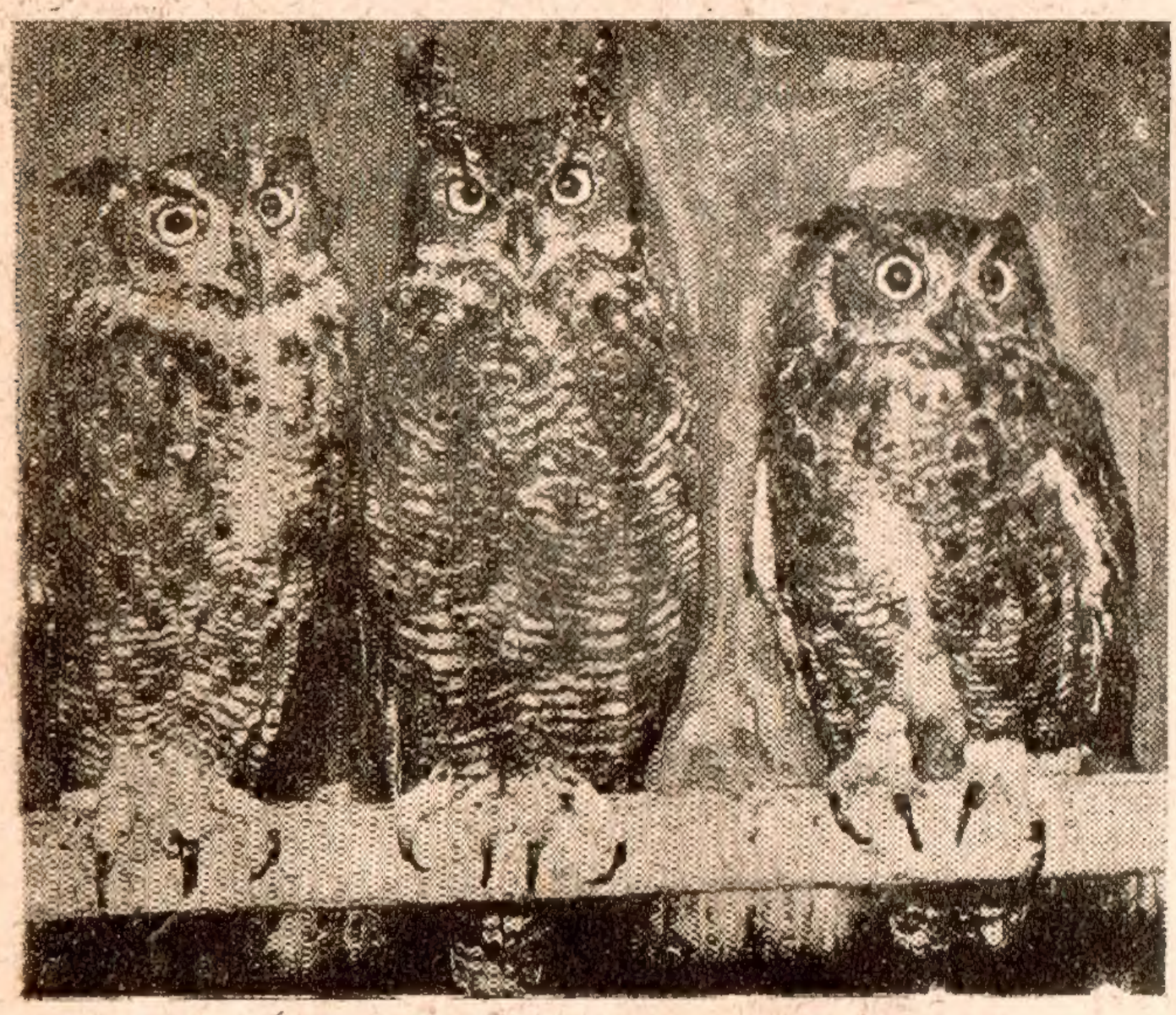

Baykuşlar insanlar için zararlı hayvanları yiyerek fayda sağlarlar

Yırtıcı hayvanların tabiatteki müvazeneyi sağlamaktaki önemlerini pek az kimse bilir. Atmaca, baykuş, kurt gibi hayvanlar insanlar için zararlı olmakla beraber, üreyiği yayıldıkları takdirde insanlar için çok büyük zararlar meydana getirecek olan küçük hayvanlarla beslenerek çok faydalı olurlar. Birçok memleketlerde aş, aslan, kaplan, kurt gibi hayvanların neslini çok azalttığı için bu müvazene yer yer bozulmuştur. Amerika'nın Illinois eyaletinde bu durum dikkate alınarak, tabiatta müvazeneyi sağlamakta büyük rolü olan hayvanlardan atmaca ve baykuşların öldürülmesi yasak edilmiştir. Bunlar ara sıra bir piliç aştırmakla beraber insanlara zararlı olabilecek birçok hayvanları yemekle bu zararlarını fazlasile ödemektedirler.

doğramayım, okumla saplanayım, oğulsuz kalayım, anam ve babamı bir daha görmeyeyim. Oğuz Atanın yardımından mahrum olayım, güneş tanrısı beni çarpsın! diye millî mücadeleden vazgeçmeyeceklerine dair andı içtiler. Bundan sonra yerdeki palalarını alıp, yalın kılıç yola düzüldüler.

Bumin, Avar Hâkanının kızı Asena ile sevişmişti. Bu sevişme dolayısiyle, bu güzel kız ona yardım edeceğini vaadetmişti. Bumin, bu kızın sözüne inanmıştı. Nihayet gün gelip çattı. Bumin'in gök bayrağı altına Kızılkaya mevkiinde tam elli bin alp toplandı. Bumin Han, bu yiğitler ordusunun önünden geçen Havay Havay ırmağı kenarında iki ordu birbirile karşılaştı. Avarlar da Türktü, fakat Oğuz Han neslinden değillerdi. Aman Yarabbi! Ne korkunç bir savaş başladı. Oğuzların Bozkurt ve A'ageyik alayları en önde kılıç salıyor, düşmanın başları havada uçuyordu. Bumin Han'ın gösterdiği kahramanlığa bir ordu hayran kaldı. Bir saat geçmedi ki, ovalar kanlı cesetlerle dolmamış olsun. Nihayet Avar ordusu perişan bir halde bozulup kaçtı. Oğuz kuvvetleri Avarların Kartal Kalesini sardılar. Avarlar kalenin kapılarını kapatıp müdafaaya geçtiler. Bu yüksek ve sağlam kaleyi zaptetmek pek kolay değildi. Gün uçunca bir başbuğ Bumine:

— İşte beklediğimiz saat geldi, dedi. Bumin de:

— Ben şimdi kale dibine gidiyorum. Pek kısa zamanda size müjdemi getireceğim, diyerek ordugâhtan tek başına ayrıldı. Herkes sabırsızlıkla neticeyi bekliyordu. Avar Hâkanının kızı Asena, şayet Bumin orduları ile kale kapısına dayanırsa o gece kalenin bir mazgalından ışık yakacak, bu ışığı Bumin görünce ışığın altına gelecek, o zaman kız bir torba içinde kalenin anahtarlarını atacaktı. Bumin bu verilen söze inanarak heyecan içinde gecenin zifiri karanlığı içinde sürüne sürüne kalenin dibine yanaştı. O anda hakikaten bir mazgaldan bir ışık yanıp sönüyordu. Derhal o ışığın altına geldi. Bu anda birdenbire kaleden yere bir torba atıldı. Bumin heyecanla bu torbayı göğsüne bastı. Bu torba göğsüne değdiği zaman, âdeta göğsünü yakıyor ve turmalıyordu. Biraz sonra arkasından bir ok yağmuru başladı. Bumin kendini koruyarak sıçraya sıçraya karargâha canını attı. Askerleri ışık yakmışlar. Bumin'i bekliyorlardı. Birdenbire Bumin'i karşılarında görünce hepsi birden gözlerini açtılar, hayretler içinde:

— Aman Bumin! Sana ne oldu? Bu ne dehşet! Göğsünden niçin kanlar akıyor! diye bağırdılar. Bu kandan haberi olmayan Bumin:

— Ne var? İşte beklediğiniz saat geldi. İşte şu torbanın içinde kalenin anahtarları var. Bu torbayı bana hükümdarın kızı Asena kaleden attı! diyerek elini torbaya soktu. Torbadan çıka çıka ne çıksın, sevgili Asena'sının kanlı başı. Meğer Bumin'in bütün vücudünü saran kanlar bu masum maşukanın kesik başından akan kanlarmış. Avar Hakanı, kızının ihanetini anlayarak başını kestirip bu torbaya koymuş. Herkes ayağa kalkarak bu dehşetli sahne karşısında heyecana düştüler. Bumin, bu kesik başa gözlerini dikti, sahne karşısında heyecana düştüler. Bumin, bu kesik başa gözlerini dikte ve sonra:

— Asena! Asena! diye bağırarak bir baygınlık geçirdi. Fakat bir başbuğ:

— Bumin! Ağlanacak zaman değil, intikam zamanıdır! diyerek Bumin'in heyecanını teskin etti. Bumin derhal atına atlayarak kuvvetlerine taarruz emrini verdi.

Artık gün ağarmak üzere idi. Bumin önde, askerleri arkasında, kaleyi kuşettiler. Ve nihayet pazıları kuvvetli yiğitler kalenin kapılarını kırmaya muvaffak oldular. Güneş doğarken Oğuz Türkleri Avarların kalesinden içeri girdiler. Türklerin kaleden içeri girdiklerini gören hükümdar kendini astı. Kalenin burcuna Gök Bayrağı asan Bumin oldu. Bütün başbuğlar toplanarak kahraman Bumin'i bir ak keçeye oturtarak dokuz defa havaya kaldırıp kendilerine Han seçtiler. Kahraman Bumin, Gök Türk Devleti adiyle yeni bir devletin kurucusu oldu. Bu devlet kısa bir zamanda Kore'den Hazer Denizine karar büyük bir imparatorluk haline geldi.

Bumin Han, Gök Türk Devleti'nin kuruculuk şerefine nail oldu.

Bumin, Tanrının yarattığı erkeklerin en cesuru idi.

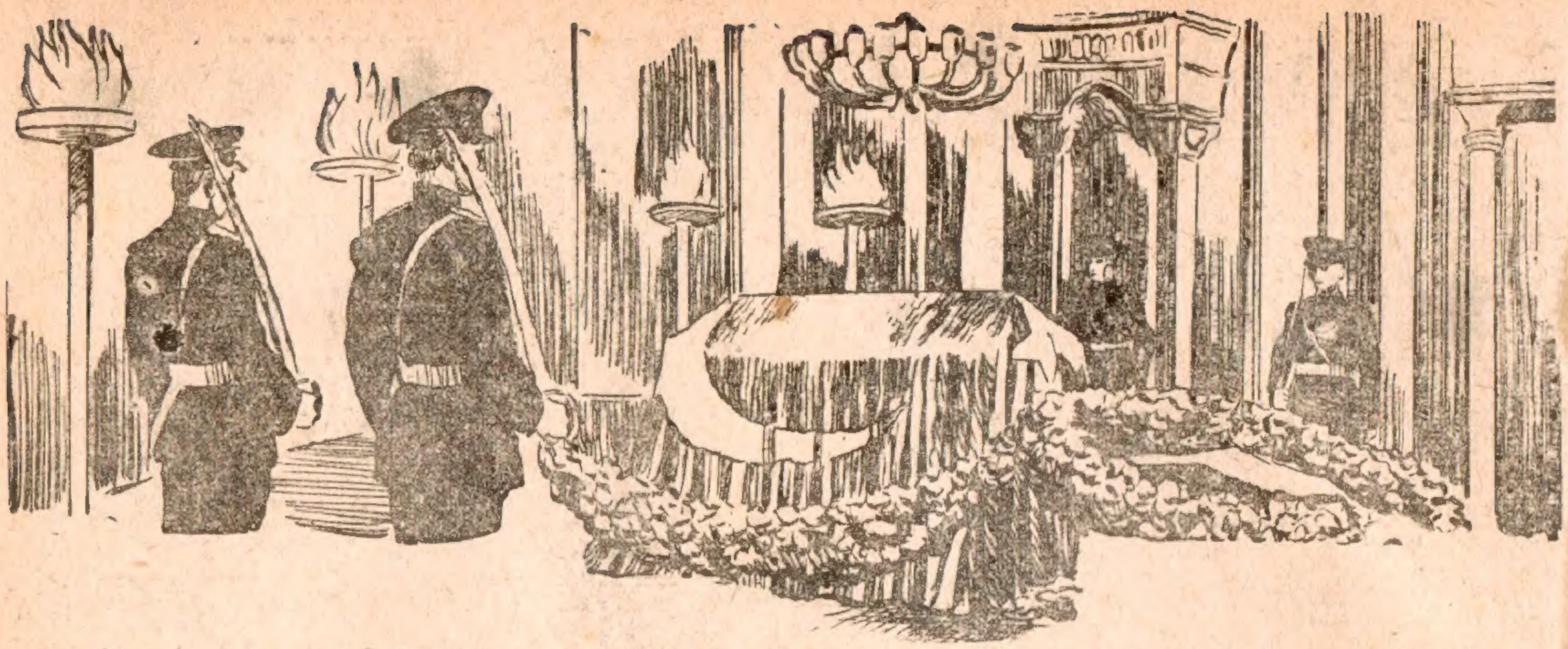

ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ

O KARA GÜNÜ yaşamış bir İstanbul'lu olarak size kendi görüşümü anlatmak istiyorum çocuklar.

Bundan yirmi yıl önce, yine bugünlerdevdik. Atatürk Dolmabahçe Sarayında hasta yatıyordu. Herkes neşesizdi. Koca şehirde bir sessizlik, bir hüzün çökmüştü.

Boğazda işliyen vapurlar, sarayın önünden açık geçiyor, herkes gürültüden, Ata'yı rahatsız etmekten çekiniyordu. O büyük adamın hastalığının derecesini bilmiyorduk. Her sabah, gazeteler iyimser haberler vermeğe çalışıyorlardı.

29 Ekim 1938 de 15. Cumhuriyet Bayramının kutlanışı neşesiz oldu. Atamız İstanbul'da olduğu halde ortaya çıkamamıştı.

Birgün, okula dönen Kuleli öğrencileri, vapur sarayın önünden geçerken dayanamadılar, ona seslendiler, haykırdılar.

Fakat hasta adam kendisini istiyen bu seslere cevap veremedi. Kimbilir, bu haykırışmanın sebebini öğrense, belki son bir gayretle başını yastığından kaldırır ve pencereye kadar gitmek isterdi.

Bir iki subay, bir iki sivil vapurdaki bu genç askerlere yaşlı gözlerle baktılar:

— Bağırmayın, meraklandırmayın! dediler.

Anafartalar Kahramanı, Başkumandanlık Meydan Savaşının eşsiz komutanı, Cumhuriyetimizin kurucusu, inkılâpçı büyük asker ve o, dünyanın en büyük, iyi insanı hastaydı.

Herkes endişe ile, ağızdan kulağa hep bunu konuşuyorduk.

10 Kasım 1938 sabahı biz yine matbaadaydık. Gençlik ve Çocuk mecmualarını hazırlıyorduk. Sabahleyin saat dokuzu beş geçe sokakta bir gürültü koptu:

— Dolmabahçe Sarayındaki bayrak yarıya indi! diyorlardı.

Herkes sokağa uğradı. Bütün evlere, dükkânlara, mağazalara yarım bayraklar çekildi.

Hiç bir ölüm için donanma yapılır mı? Bu nerede görülmüş?

Atamızın ölümünde görüldü işte. Kim ne derse desin. Herkesin içinden geldi. Bu millî bir hareketti. Asker doğmuş, asker yaşamış, asker olarak ölen o büyük adamın ölümüne yakıştı bu donanma. Onun aziz ruhu ancak böyle bayraklarla selâmetlenebilirdi.

— Ah yavrum, ah kardeşim, ah aslanım, feryatları kadın, erkek herkesin dudaklarından boşanıyordu.

Her gönülün sevgilisi olan o büyük adamın hazırlanan tabutunun yanında meşaleler yanarken generaller saygı nöbeti bekliyordu. Halk bu sevgilinin önünden geçmek için Dolmabahçe meydanını doldurdu. Öyle bir acı ve ıstırap içindeydiler ki, o koca meydanda ezilenler, ölenler oldu.

Onun cenazesi bir top arabasiyle Sarayburnundan Yavuz'a götürülürken, sokaklar, pencereler insan almıyordu. Dost, düşman, bütün milletler bu büyük insanın cenazesinde bulundurmak için ekipler gönderdiler. İstanbul şehir olalı böyle muhteşem, böyle halkı içinden vuran bir cenaze töreni görmemiştir.

Her evden, her aileden bir sevgili ölmüş gibi haykırıyorlardı:

— Atam, bizi bırakıp nereye gidiyorsun?

— Ah evlâdım, ah yavrum!

Hayatımızın en büyük acısıdır bu. Aradan yirmi yıl geçti. Bu acı hâlâ içimizde olduğu gibi duruyor ve duracak da. Allah ona rahmet eylesin. Allah devlete, millete zeval vermesin, nur içinde yatsın.

Kemalettin Tuğcu

BUGÜN

Çekmiyen bu büyük derdi bilir mi?
Bir millet kurtaran Başbuğ ölür mü?
Dünyaya bir eşin daha gelir mi?
N'olur sesime bir ses ver de ATA'm!
Seni bizden alan Feleğe çatam!
Yaylâlar dumanlı, sislidir bugün
Ozanlar hep yanık seslidir bugün,
Kurtlar, kuşlar bile yaslıdır bugün,
Meleşir kuzular: "ATAMIZ" diye,
"Neydi günahımız, hatamız?" diye!
Eyledim tarihe şöyle bir nazar,
Uşağın olamaz İskender, Sezar,
Kalbimiz sana en lâyık mezar,
Haşre kadar orda yat, uyu ATA'm!
Dünya durdukça ben yasını tutam!

F. Cemal Oğuz ÖCAL

ÇOCUK HAFTASI

İÇ MECMUA

YILDIRIM KAPTAN: LA KÜÇÜK ADELBERT, İMPERİUM MADENİ BULMAK İÇİN GİTTİKLERİ "O." GEZEGENİNDE YAPIŞKAN KAYALARLA SAVAŞIYORLARDI...

YERDEN FIŞKIRAN SARAY

24

ADELBERT BAK! BENİN PARÇALADIĞIN YAPIŞKAN KAYA TEKRAR BÜYÜYOR!

HER TARAFTAN SARILDIK!

7-6

BİRİ ÜZERİMİZE DOĞRU GELİYOR!

DURMADAN ATEŞ EDELİM!

ADELBERT! GALİBA KURTULDUK

ÇABUK İÇERİYE GİR!

BAK! İÇERİ GİRECEK!

O DA NE?

BOOM

YAPIŞKAN KAYALAR BİRDENBİRE PATLAYIVERDİ...

SEN BENİ KORU! BEN DIŞARI ÇIKIP BAKAYIM NELER OLUYOR?

YAPIŞKAN KAYALARIN HEPSİ BİRDEN KAYBOLMUŞ!..

?

O SIRADA BOMBOŞ ARAZİDE TUHAF BİR ŞEY OLDU.

YERDE GENİŞ BİR DAYIRE ŞEKLİNDE IŞIKLAR BELİRDİ...

O NE!? YERDEN SARAY FIŞKIRIYOR!

HİKÂYEMİZ TUHAF BİR ŞEKLE GİRDİ DEĞİL Mİ? AMA UNUTMAYIN Kİ,KONU 25.Cİ YÜZYILDA GEÇİYOR. BUGÜN ATOM VE HİDROJEN BOMBALARINI BULAN İNSANA, 500 YIL SONRA BUNLARI HEPSİ NORMAL GELECEK.

BİZ YİNE HİKÂYE-MİZE DÖNELİM...

BU CAM KUBBENİN İÇİNDEKİ SARAY NEDİR ACABA?

YAKINDAN KONTROL EDELİM!

BAK, CAM KUBBE KALKIYOR!

BU BİZİM İÇİN HAZIRLANAN BİR TUZAK OLMASIN!

SEN BURADA DUR ALDEBERT! BEN SARAYA GİRECEĞİM!

BU SARAY NERESİYDİ?

BİR DOST YERİ Mİ,

YOKSA BİR DÜŞMAN YATAĞI MIYDI?

A-A-A! NE OLU-
YOR? KAPI KEN-
DİLİĞİNDEN
KAPANIYOR!

SARAY YİNE
TOPRAĞA
GÖMÜLÜ-
YOR!..

YILDIRIM KAPTAN
GELİYORUM!

SARAY
TAMAMİYLE
KAYBOLDU!..

BEN
NEREDEYİM
ACABA?

YILDIRIM KAPTAN!

ONE?

SENİ GÖRDÜĞÜ-ME MEMNUN OLDUM!

DR. METALYON! SİZ HA! BİZ SİZİ BURADA KAYBOLDU SA-NIYORDUK.

ŞİMDİ DE DÜŞÜYO-RUM!

YILDIRIM KAPTAN! SE-Nİ KAYBET-TİM SANI-YORDUM!

ÇABUK GEL İÇERİ!

BAK ADEL-BERT, SENİ DR. METALYONA TANIŞTIRAYIM. DOKTOR, BURADA KAYBOLAN HEYETİN BAŞKANIYDI..

O ZAMANDAN BERİ NE YAPIYORSUNUZ?

ŞİMDİ HER ŞEYİ ÖĞRENECEKSİNİZ. BENİ TAKİP EDİN!

GÖRDÜKLERİNİZ BURA HALKINDAN SAĞ KALAN BİR KAÇ KİŞİ. ASİSTANIM OLDULAR.

AYYY!

DOKTOR! TEK HÜCRELİ CANAVAR, PROF. HUMO'YU YAKALADI!

Tm. Reg. U.S. Pat. Off.—All rights reserved
Copyr. 1958 by John F. Dille Co.

DERHAL YARDIMA KOŞMAZSAK PROFESÖR MAHVOLUR!

YIIIII !!

TEST LABO[illegible]KY No. [illegible]5

MURPHY ANDERSON 7-27

YERİN ALTINDAKİ SARAYDA NELER OLUYORDU?

BUNU GELECEK SAYIDAKİ *Tek Hücreli Canavar* MACERASINDA OKUYACAKSINIZ!

Kocaragıppaşa II. İlkokul 4/A öğretmeni Zekiye Narman, talebeleri ile

Kocaragıppaşa II. Ilkokul talebeleri: «En iyi çocuk dergisi, ÇOCUK HAFTASI» diyorlar.

Bir Maarif Müdürü ve bir öğretmen :

İstanbul Maarif Müdürü Ali Teoman ve Kocaragıppaşa Ilkokulu öğretmeni Zekiye Narman

YAZAN : OLCAYTO

KOCARAGIPPAŞA İlkokulunda ÇOCUK HAFtası adına bir röportaj yapmak istedik. İzin almak için Istanbul Maarif Müdürü Ali Teoman'a başvurduk. Bizi, gerçek nezaket ve anlayışla dinledi. Hemen izin verdi. Yardımcılarından birine haber yolladı. Ancak, müdür yardımcısı eski geleneklere uyarak benden iki vesika fotoğrafı istedi. O günkü işimiz ertesi gününe kaldı. Fotoğrafları yardımcıya götürdük. Geçen seneki dosyaları açtı. Çeşitli okulları gezen ve gazetelerde, dergilerde yazılar yayınlayan arkadaşlarıma verilen belgelerin kopyalarının aynını yazdı. Sadece benim adımı ve temsilcisi olduğum Çocuk Haftası'nı eklemişti.

Maarif Müdürü Ali Teoman, hazırlanan evrakı imza için kendisine uzattığımı görünce:

— Bir telefon edip gideceğimiz okula haber verselerdi, bu istediğiniz olurdu. Bu kadar zahmete, fotoğrafa, imzaya, mühüre hacet yoktu! dedi. Ben de «eski idarenin böyle yaptığını, elime yazılı kâğıt vermeden göndermediğini» söyledim. Geçen Mayıs ayında, ÇOCUK HAFTASI'nın ilk sayılarında yapmak istediğimiz röportaja ondan önceki müdür izin vermemiş:

— Okulda sizi gören çocukların akılları karışır! Derslere engel olursunuz! demişti. Oysa, gerçek bunun tam tersiydi. Ben Kocaragıppaşa İlkokulunu gezdiğim zaman öğrencilere zararlı değil, yararlı oldum. Maarif Müdürü Ali Teoman halkın, yazarın, öğretmenin, dergi çıkaranların işini kolayca yerine getiren; çok anlayışlı, çok zeki ve çalışkan bir kimsedir. Analar-babalar İstanbul okullarının başında böyle bir zat bulunduğu için sevinmelidir. Biz burada yazdıklarımızla ve diğer okulların öğrencilerinin fotoğraflarını basmakla anlatmak istiyoruz ki, okullar büyük bir ailedir. Öğrenciler, sâdece kendi okullarındaki arkadaşlarını görüyorlar. Oysa, İstanbul'da yüzlerce okul var. Bu okulların binlerce öğrencisi var. Bu haberleri, bilgileri öğrenen öğrenci hiç görmediği arkadaşlarını da tanır, sever. Kendisine benzeyen ilkokul arkadaşlarının ne kadar çok olduğunu, nasıl çalıştığını öğrenirse daha iyi, daha çalışkan, öğrenci olmak hevesini duyar. Öğrenciliği daha çok benimser.

Kocaragıppaşa İlkokulu (II.) de 4-A sınıfını derste iken gördüm. Başöğretmen Seyfi Çaçur, sınıf öğretmeni Zekiye Narman'a beni tanıttı. Maksadımı anlattı. Zekiye Narman çok sakin, güler yüzlü, sempatik bir öğretmen. Öğrencileri onu çok seviyor. Çünkü öğretmenleri onlara bir kerecik bile bağırmamış, korkutmamış. Yanlışlarını, kusurlarını tatlı dille düzeltmiş. Bazı anneler-babalar, evde çocuklarına sert davranırlar. Bu çok kötü sonuçlar veren bir şeydir. Zekiye Narman, öğrencilerin nasıl yetiştirileceğini çok iyi bilen ve bildiklerini de **noksansız** uygulayan bir öğretmendir. Benim incelemelerim sonunda anladım ki, o şefkat, samimiyet, hoşgörürlük, çocukları anlayış yönünden erişilmez özelliklere sahiptir.

Tahtadaki dersleri defterine geçiren öğrenciler birer-birer yanına gelip sorularını, yapamadıklarını, akıllarına takılanları söylüyor... Öğrencileri ile bir anne-babadan fazla ilgileniyor. Bu bakımdan öğretmenlerimize bazan annelerimizden, babalarımızdan daha fazla borçluyuz. Onların hakkını ödemek için yapılacak ilk şey, iyi bir öğrenci olup ilk, orta ve yüksek eğitimi tamamlamaktır. Öğretmenlerimiz biri büyük adam olduğumuz vakit karşılarında görürlerse bütün yorgunluklarını, bizlere verdikleri emekleri unuturlar.

Kocaragıppaşa İlkokulundaki öğrencilerin çoğuyla konuştum. Güzel okullarını çok seviyorlar. Hepsi birbiriyle kardeş olarak kaynaşmış. Sizin dergimiz ÇOCUK HAFTASI'nı da okuyorlar ve «en iyi çocuk dergisi ÇOCUK HAFTASI'dır» diyorlar. Çantalarından çıkarıp son sayısını bana gösterdiler. Dergilerinde tabancalı kovboylar, cinayetler, kötü ve pis şeyler bulunmadığını; hep güzel, faydalı, iyi yazılar ve resimler çıktığını söylediler. Ben de onlara gittikçe daha güzelleşeceğini, onların en sevgili arkadaşı olarak çantalarına ve evlerine **eğireceğini** söyleyip güzel okullarından ayrıldım.

MERAKLI VE ÖĞRETİCİ MACERA ROMANI

maymunlar ADASI

TEFRİKA : — 4 —

YAZAN : KEMALETTİN TUĞCU

TEMEL'e gelince, delikanlıyı baştarafa götürmüş, orada hikâyeyi tamamile dinlemiş, sonra fikrini hiç söylemeden:

— Seni Çarkçıbaşı Rıdvan'ın yanına vereceğim, demişti. Ahçı Mansur'un bölmesindeki ranzada da yatarsın.

Gemideki esrarengiz yolcunun ortaya çıkması ve patron tarafından affa uğraması uzun deniz yolculuğunda gemiciler için bir heyecan ve merak mevzuu olmuştu. Gemide gizli bir yolcu veya bir kaçak bulunduğundan şüphe ederek tetikte ve pusuda kaldıkları o meraklı günlerden sonra ele geçen adamın, eski bir gemicinin oğlu olduğunun anlaşılması onları azılı bir katil veya bir kaçak yakalamaktan daha çok memnun etmişti.

Tekne yoluna devam ederken hep bunu konuşuyor ve delikanlı ile iki çift lâkırdı etmekten hoşlanıyorlardı.

Adam, evvelce hikâyesini bir kere de onlara anlatmış ve hepsinin çeşitli sorusuna cevap vermek zorunda kalmışlardı. Başta yaşlı arap ahçı Mansur ustaya kadar hepsi böyle cetin sorular soruyorlardı ki en usta bir müstantik bile bir suçluyu ancak bukadar dikkatle ve şaşırtarak sorguya çekebilirdi.

Yalnız memleket kıyılarında değil, hemen hemen hepsi dünya denizlerini dolaşmış olan Dragon mürettebatı gemiciliğin inceliklerinden anlıyor, gitmedikleri engin denizlerin iklim şartlarını, akıntı ve mevsim değişikliklerini biliyorlardı.

Delikanlı nazarî olarak, Pasifiğin üzerine serpilen ve aralarını birbirinden haftalarca uzak olan adaları biliyordu. Babasının o küçük ada için verdiği arz ve tul daireleri hakkında gemiciler incelemeler yapıyor, harita üzerinde çalışıyor, dudak büküyor ve mesafeyi tahmine, suları hesaba katmaya çalışıyorlardı.

Bunların hepsi yalnız gemici değildi. Hallaçlık, yorgancılık, yapı kalfalığı, marangozluk, hattâ madencilik gibi sanatları da vardı. Fakat hepsi üstünde bulundukları gemiyi kendi malları kadar seviyor, o açık denizlerde bile iskele salıandırıp teknenin yüzündeki bir boya sıyrığını temizliyor, yürürken gözleri güvertedeki küçücük bir lekeyi görüyor, tekneyi temizliyor, pirinç aksamı parlatıyor, demirleri paslanmaktan korumak için sık sık boyuyorlardı.

Pek lüzumlu bir işmiş gibi her sabah tıraş oluyor, dişlerini ovuyor, yemeklerini, kahvelerini nöbetteki arkadaşlarının ayaklarına kadar getiriyorlardı.

Bu insanlar gemilerine ve birbirlerine iyice kaynamışlardı. Adnan da hemen bir iki gün içinde onlara alışmış ve kendisini sevdirmişti.

Pek fazla konuşmak âdeti olmadığı halde ertesi sabah kahvaltıda Oğuz Bey, Tahir Kaptana sormuştu:

— Bu, Derinceli Aziz'i aramak için delikanlının bahsettiği adaya uğramakta sizce bir mahzur var mı?

Tahir Kaptan:

— Dragon'un sahibi sizsiniz ve kaybedeceğimiz vaktin, gidecek masrafın hesabını siz düşünür, gözetirsiniz, dedi. Böyle uzak bir seyahate çıkarken gemiciler aileleriyle helâllaşır ve dönüş için kat'i bir gün tâyin edemezler.

— Yani arkadaşlar sızlanırlar mı?

— Hayır efendim, onu demedim. Şu anda eminim ki hepsi delikanlıyı sorguya çekmiş, hepsinde bu seyahati o isimsiz adaya kadar uzatmak için bir heves duymuştur. Bize yetecek kadar kömür ve komanya aldıktan sonra istediğiniz yere gitmekte hiçbir mahzur yok.

— Tekne ve makineler ne halde?

— Bildiğiniz gibi Dragon yeni havuzlandı. Makineler de revizyona tabi tutuldu. Dragonun denizci bir gemi olduğunu da düşünerek Pasifiği aylarca dolaşabiliriz.

— Ben Derinceli Aziz'i aramayı istiyorum.

— Sizin arzunuz bizim de arzumuzdur. Böylece memleketten uzaklarda kalmış bir vatandaşı bulmak ta mümkün olabilir.

— Belki bir değil, iki kişi.

— Evet, belki. Şu halde gözlerimin içine bakan gemici arkadaşlara bu seyahatin oraya

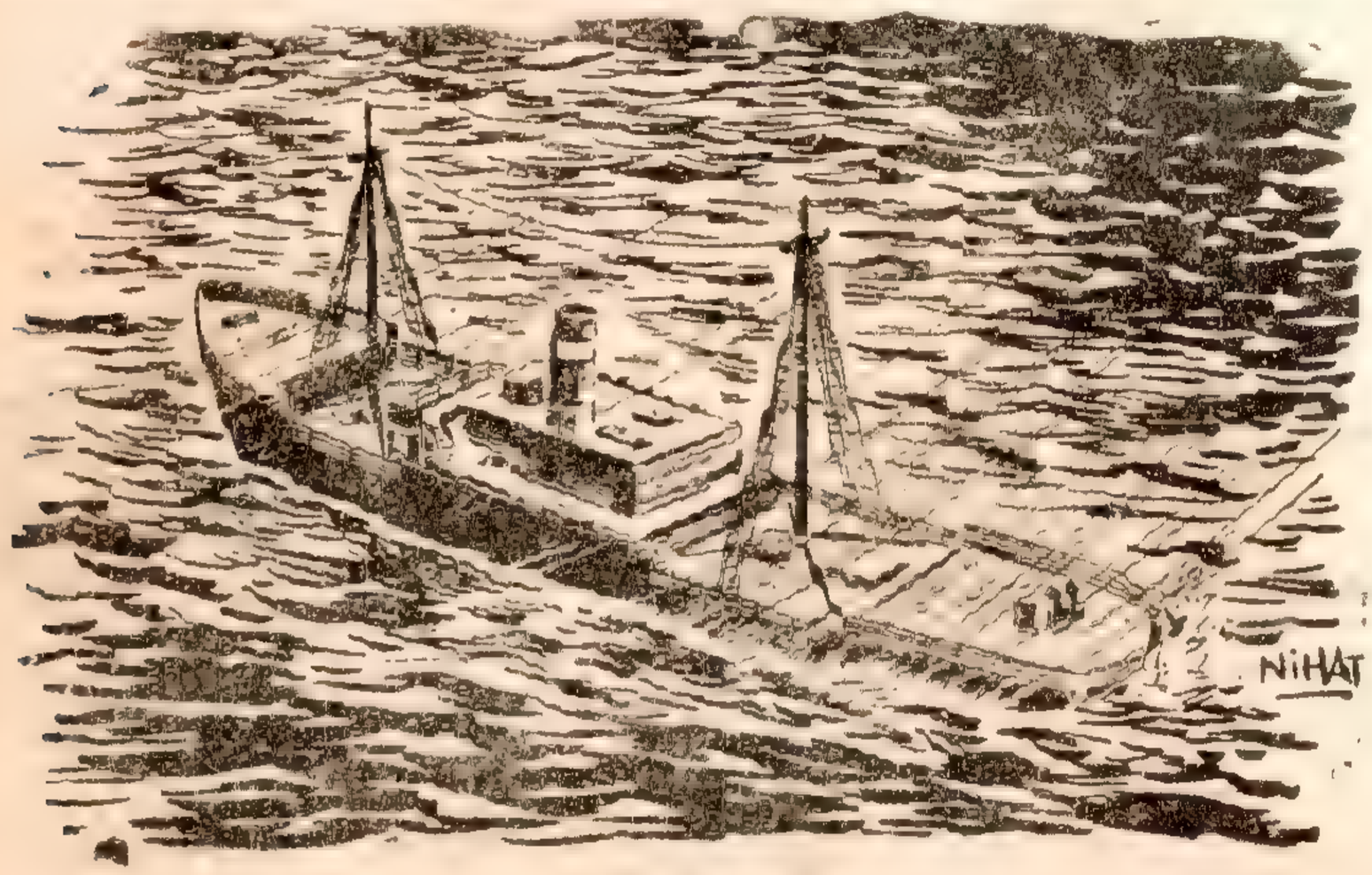

Gemi yoluna devam ederken ..

kadar uzayacağını söyliyebiliriz.

— Evet, amâ bu ancak gemide kalacaktır.

— Şüphesiz!

— Sidney'den yazacakları birer mektupla seyahatin iki, belki üç ay kadar uzaması ihtimalini ailelerine bildirsinler.

ENGİNLERE DOĞRU

OĞUZ BEYİN kararı bütün gemicileri sevindirmişti. Onlar uzun bir yolculuktan dönüşte etraflarını saran tanıdıklarına anlatacak heyecanlı hikâyeler kazanmayı çok severlerdi. Gitmediği yere gitmek, görmediklerini görmek gemicilikte bir olgunluk demekti. Fırtınalar, vartalar atlatmıyan, ölüm tehlikeleriyle burun buruna kalmıyan bir gemici altmış yıl da denizde kalsa, toy sayılırdı.

İşte bu yüzden, Pasifikte, gemi yollarından uzakta, haritada yeri bile olmayan bir adayı aramak, orada kalan bir vatandaşı kurtarmak, bu arada fırtınalarla, tehlikelerle çarpışmak, Dragon şilebinin personelini pek memnun etmişti.

Şimdi uzun yolculuk boyunca Pasifiğin o kısımlarında neler bulunduğunu, hava şartlarının ne olduğunu, o kısımlarda yaşıyan yerlilerin dillerini, âdetlerini araştırıyor, sık sık haritaya bakıyor ve topladıkları malûmatın özetini yaparak iş başından ayrılamıyan arkadaşlarına bildiriyorlardı.

Gemide deniz hakkında, kıtalar hakkında lüzumlu malûmatı verecek kitap, harita koleksiyonları, ansiklopediler vardı. Tahir Kaptan birkaç dil bilirdi. Ayrıca kitap meraklısı bir adam olduğu için bir kütüphanecik tesis etmişti.

Günlerden sonra, Kızıl Denizi geçip Aden körfezinde sıkı bir hava ile karşılaştıktan sonra Hint Okyanusuna daldıkları sırada kütüphaneye girerek bazı haritaları arıyan Tahir Kaptan, onların yerinde yeller estiğini görünce Temel Reisi bir temiz haşlamıştı.

Haritalar; yağ, gömür lekeleri, yırtıklar, üzerinde acemi işaretalerle bulunup ortaya çıkartıldı ve süvari o günden sonra kütüphanenin anahtarını cebinde taşımağa başladı.

Yol, gemicilere çok uzun geliyordu. Hint Okyanusunda Seylan adasını solda bırakıp daimî akıntılardan istifade için Avustralya üzerine doğrudan doğruya rota tutturdukları zaman yolculuğun ilk ayı tamamlanmıştı. Seylân'dan Avüstralya'nın Berth limanı tam on günde alındı. Bir günlük bir istirahatten sonra Albany, Adelait, Melbourne, Canberra limanlarına hiç uğramadan Sidney'e varıldı.

Dragon memleketten ayrılalı kırkbeş gün olmuştu. Bir buçuk ay, bu arızalı ve tehlikeli yolculuk için hatırı sayılır bir başarıydı. Bilhassa Hint Okyanusundaki fırtınada gemi çok hırpalanmış, güverte takımları yangın yerine dönmüştü.

Soğuk demircilik dâvasında bulunan Adnan burada kendisini gösterdi. Geminin küçük tamirhanesinde büyük işler başardı.

Dünyanın en medeni şehirlerinden biri sayılan Sidney'de hamuleyi boşaltmak, tekneyi revizyona tabi tutmak, kömür, su ve komanya almak için on gün kalmak gerekti. Gemiciler üçer beşer şehri dolaştılar.

Dragon, Sanfransisko'ya gideceğini bildirdiği için boş ambarlarına Yenikaledonya, Fıçı ve Samoa için eşya ve mahdut kamaralarına melez yolculardan aldı.

(Devamı gelecek sayıda)

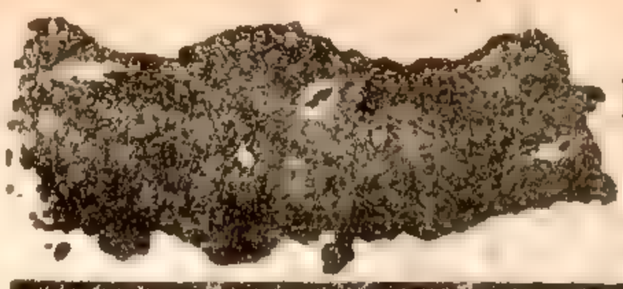

HER HAFTA
BİR İLİMİZ
YOZGAT

Orta Anadolu'da, Kızılırmağın çevirdiği büyük kuşak içinde yüksek bir yaylâ vardır. Yozgat şehri ve ayni ismi taşıyan ili, işte bu yüksek yaylâ içinde bulunur.

Yozgat şehri tarihçe pek eski değildir. Buradan beraber doğudan batıya, güneyden kuzeye giden ana yolların kavuştuğu bölge üzerinde bulunur. Anadolu'nun derebeyleri tarafından inşa edilmiş eserlerden kalma eserleri vardır.

Bugünkü Yozgat, ele aldığımız bölgede önemli bir ziraat pazarı olarak kalmıştır. Burada haziran ayında açılan Kelme pazarı pek meşhurdur. Yakın köy ve kasabaların ihtiyacı hayvan alım satımı burada yapılır.

Yozgat'ın çamlıkları, ağaçlıklı yolları, saat kulesi, birçok camii vardır. Son zamanlarda da epeyce bina yapılmıştır. Yozgat şehri, aynı adı taşıyan ilin merkez ilçesidir. Yozgat ilinde bundan başka şu ilçeler vardır: Akdağmadeni, Boğazlıyan, Çayıralan, Çekerek, Sarıkaya, Sorgun, Şefaatli, Yerköy.

Yozgat ilinde genel olarak çiftçilik yapılır. Tiftik keçisi çoktur. Deniz yolu Samsun üzerinden, kara yolu Ankara üzerindendir.

1955 nüfus sayımına göre Yozgat'ın nüfusu 365.165, yüzölçümü 13.794 kilometrekaredir.

MUSİKİ BİLGİLERİ

Orkestralarda bulunan çalgılar

Bir orkestrayı teşkil eden çalgılar çeşitlidir. Bunların bir kısmı üflenerek, bir kısmı vurularak, bir kısmı da yayla çalınır. Üflenerek çalınanlardan flût, obva, klârnet, fagot, korno, trompet, trombon, tuba. Yaylılardan keman, alto, çello, kontrbas; vurularak çalınanlardan davul, zil, timbal, tef, triange, trompet, daha sonra piano, harp, çelesta gibi çalgılar, senfoni ve saire büyük eserler çalan orkestralarda bulunurlar.

Bunlara daha başka çalgılar da eklenebilir. Fakat bu saydıklarımın hepsi bir araya geldiği zaman büyük bir orkestrayı meydana getirirler.

Kanun, santur

Kanun olsun, santur olsun, ikisi de bize yabancı diyarlardan gelmiş birer çalgıdır. Her ikisi de alaturka dediğimiz fasıl musikimizin araçlarındandır. Kanun, üçgen biçiminde, iki diz üzerine yatırılarak çalınan bir çalgıdır. Teller, iki elin işaret parmaklarına takılan tırnak gibi mızrabla ve iki elle çalınır.

Santur da kanuna benzemekle beraber dörtgen biçimindedir. Küçük bir sehpanın üzerine yatırılarak iki ele alınan küçük tokmaklarla tellere vurularak çalınır. Kanun gibi santurun da birçok teli vardır. Telleri madenî olduğu için sesi piyanoya benzer. Bu çalgı da memleketimizde yapılır. Bugün eskiye nisbetle çalanları azalmıştır.

Halk sazlarımız nelerdir?

Memleketimizin öz musikisini teşkil eden halk müziğimizin çalınışında özel çalgılar kullanılır. Bu çalgıların bir kısmı, alaturka dediğimiz, şehirlerde söylenip çalınan fasıl musikisinde içinde bulunur. Kemençe tef bunlar arasındadır. Halk sazlarımızın başlıcaları, cura, bağlama, meydan sazı, zurna, ney, (bir nevi zurna gibi düdük) kaval, kemençe, davul, tef, darbuka, zilli maşa, dümbelekdir.

Nuri Sami KORAL

ÇOCUK HAFTASI

CİLTLERİ HAZIR

Birinci cildin fiatı 750 kuruştur.

16 ncı sayımızla birinci cildi tamamlanan ÇOCUK HAFTASI'nın ciltleri hazırlanmış bulunmaktadır. Mecmuamızın koleksiyonunu yapmağa yeni başlayanlar veya ilk cildi temin edemeyen okuyucularımız, 750 kuruş göndermek suretiyle birinci cildimize, ciltli olarak sahip olabilirler.

Müessesemiz, sevgili okuyucularına daima kolaylık göstermeyi gaye bildiği için elimizde, mevcudu pek az olan mecmuaları ciltliyerek, hakikaten gayet ucuz denecek bir fiatla satışa çıkarmış bulunmaktadır.

Pek az olan bu ciltlerden elde etmek isteyen okuyucularımızın (ÇOCUK HAFTASI, Türkiye Yayınevi, Ankara Caddesi 36 - İstanbul) adresine 750 kuruşu posta havalesiyle veya pul olarak göndermelerini ve bize keyfiyeti bir mektupla bildirmelerini bekliyoruz.

DOKTORUNUZ diyorki

GRİP NEDİR?

Dr. TURAN HATİBOĞLU

Son günlerde bazı okulların grip yüzünden tatil yaptığını havadisler arasında okuduk. Acaba bu hastalık hakikaten okulların tatil edilmesine sebep olur mu? Bu hastalık nasıl bir hastalıktır? Bunun hakkında bazı bilgiler edinelim:

Bir ismi de ENFLÜENZA olan bu hastalık, virüs denilen gayet küçük mikroplar tarafından husule getirilir. Soğuk mevsimlerde hastalık artar; en çok ta bu artış sonbaharın soğuk aylarında olur. Çocuklar ve gençler, bu hastalığa daha fazla yakalanırlar. Çok bulaşıcı olan mikrop, vücude solunum yollarından girer. Mikrop vücutte 1-3 günlük bir kuluçka devri geçirdikten sonra hastalığını belli eder: Titreme ile 39-40 dereceye kadar ateş çıkar, nezle hali olur, boğazda yanma vardır. Baş ağrısı, , eklem ve şiddetli bel ağrıları olur. Hasta çok bitaptır; âdeta paçavra gibidir. Onun için halk arasında bu hastalığa «Paçavra Hastalığı» da denir. Hasta günlerce yataktan kalkacak dermanı kendisinde bulamaz.

Hastalık, hastalarla temasla ve hastaların ağız, boğaz ifrazının bulaştığı eşyalarla temas etmekle kolayca sağlam olanlara geçer, bulaşır.

Ağız, boğaz, burun temizliğine dikkat etmek hiç olmazsa hastalığın bulaşacağı salgın zamanında ağızda antiseptik ilâçlar bulundurmalı (Pastiller) burnumuza yine antiseptik damlalar damlatmalı ve hasta olur olmaz da bulaşmaması için iyileşinceye kadar sokağa çıkmamalı.

Grip anında pnömoni ve orta kulak iltihabı, menenjit görülebileceğinden hastalara çok dikkatli bakmalı.

Çok çabuk bulaştığından ve soğuk tesiri ile daha da çok yayıldığından giyimimize dikkat etmeliyiz.

SEREF KÖŞESİ

Cahide ÖZVEREN ☆ Sinanpaşa İlkokulu, Sınıf 3/A

Recep ÖZVEREN ☆ Sinanpaşa İlkokulu, Sınıf 1/B, No 133

Belkis İZİBELLİ ☆ Adapazarı Cumhuriyet İlkokulu 5/A, 362

Bülent IZİBELLİ ☆ Adapazarı Cumhuriyet İlkokulu, 3/B 451

Nurdoğan DERİNÖZ ☆ Eminönü, Yeninesil İlkokulu, S. 1/B, 322

Ismail DEDEBEY ☆ Behramağa İlkokulu, 3/A, No. 352

Rahmiye KAYA ☆ Uluabatlı Hasan İlkokulu, 2/A, 1191

Hayrünnisa TÜRKAY ☆ Antakya Gazipaşa İlko. 1/B, 14

Leylâ UMMAR ☆ Muallim Naci Ilkokulu, S. 2, No. 519

R. Sami UMMAR ☆ Muallim Naci Ilkokulu, S. 2, No. 518

A. Rıza KURTUL ☆ Osmangazi İlkokulu, S. 5/A, No 221

Mahmut AKSOY ☆ Yozgat Cumhuriyet Ilkokulu, 5, No. 72

Suha NİZAMOĞLU ☆ Tavşanlı, İstiklâl Ilkokulu, 5/A, 511

Semra NİZAMOĞLU ☆ Tavşanlı İstiklâl İlkokulu, 4/A. 432

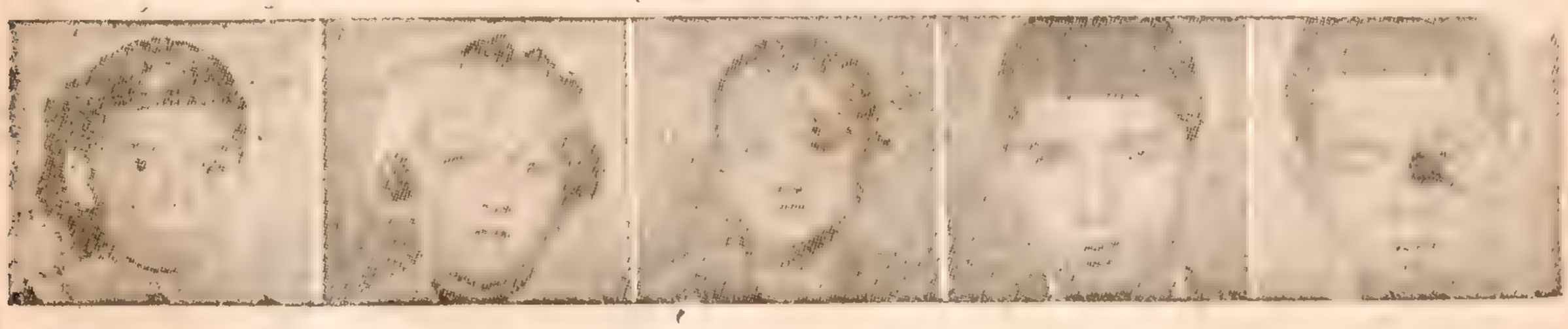

Erhan ALTINBİLEK ☆ Ankara, Barbaros İlko. 4/E 183

Nermin ÇAVUŞOĞLU ☆ Zong., Bahçeli evler İlkokulu, 1, 18

Emine AYDINAY ☆ Kocamustafapaşa II. İlkokulu, 1, No. 18

Ersen BATUR ☆ Uzunköprü, Demirtaş Ilkokulu, S. 5, No. 55

Tarık NALÇACI ☆ Eminönü, Alemdar Ilkokulu, 3, No 192

Erhan EROĞLU ☆ Antakya, İnönü İlkokulu, S. 5/A, No. 46

Rıfat KÜLTE ☆ Kadırga, II İlkokul, Sınıf 5/A

Münevver ÖZOĞUZ ☆ Valipaşa Ilkokulu, Sınıf 1, No. 80

Nezahat GÜNSEV ☆ Ankara Fatih İlkokulu, 5/D, No 534

Ö. Rikri KUZU ☆ Turhal, Atatürk İlkokulu, Sınıf 5

EĞLENCE DÜNYASI BULMACA

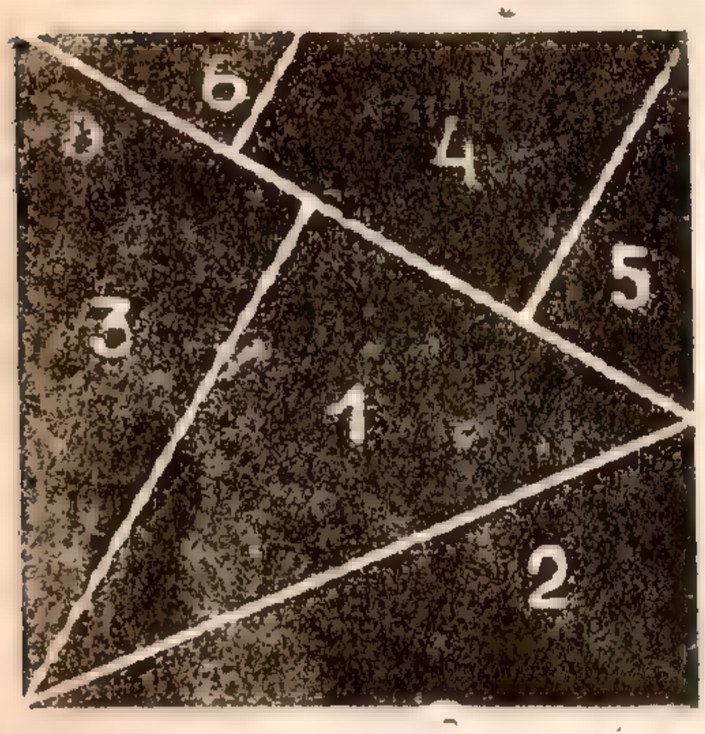

Buradaki şekilleri makasla kesin ve biri büyük biri küçük iki kare elde edin.

(Halli karşı sayfada)

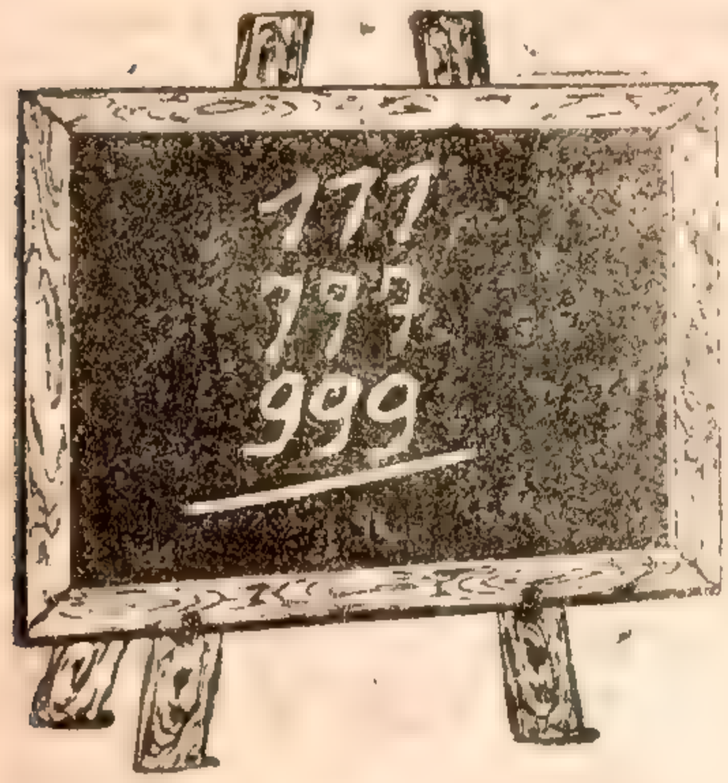

İşte meseleyi en çok yarım dakikada halletmeğe çalışın Üç rakamı toplayarak 20 elde etmeğe çalışın. Kullanmayacağınız rakamların kalemle çizebilirsiniz.

(Halli karşı sayfada)

SIRAYI TAKİP EDERSE

Acar, Dündar'a sordu:

— Siz kaç kardeşsiniz?

— Beş kardeş!

— İsimleriniz ne?

— En büyüğümüzün adı Ayhan, ondan sonraki Bedri, sonra Cahit, Çetin, en küçükleri ben Dündar!

Acar güldü:

— Öyleyse! dedi. Siz 28 kardeş olacaksınız!

— Nerden anladın?

— İsimlerinizin alfabeyi takip etmesinden!

ŞAKA

Çetin, Özcan'a yanlarından geçen bir adamı göstererek dedi ki:

— Şu gördüğün adam, önüne getirilen, insanları yatırır, keser!

— Katil mi?

— Yok canım, operatör!

SEYTANLAR

Tuğrul yine ıslık çalıyordu. Büyük annesi evin içinde ıslık çalınmasına pek kızardı:

— Yavrum, sana kaç kere söylüyorum, şu ıslığı çalma diye! Başına şeytanlar toplanır!

— İyi ya anneanneciğim, ben de şeytanları merak ettim de onları topluyorum!

18.11.1957 tarihinde satışa çıkan ve postada kullanılmağa başlanılan bu pullar 4 puldan ibaret bir seridir. İstanbul'da, Güzel Sanatlar Matbaasında Ofset usulü ile 30 ar pulluk tabakalar halinde basıldı. 25 kuruşluk pullar ağaç dikimini ve ormanı temsil eden kompozisyonu, 20 kuruşlukları da, Türkiye'deki orman haritasını temsil etmektedir. Dört pulda iki şekil vardır. Yalnız bandaletleri ayrı renkte ve ayrı vezicelerle süslüdür. Seri 500.000 olarak basılmıştır. Bandaletleriyle birlikte koleksiyona konması gereken bu pullar 1960 senesi nihayetine kadar tedavülde kalacaktır.

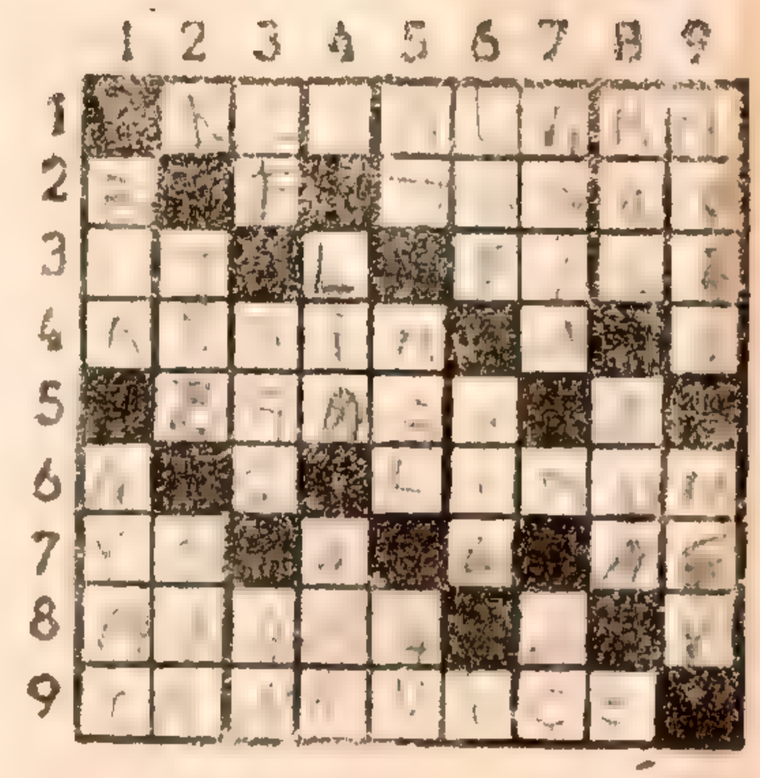

SOLDAN SAĞA:

1 — Yakalamağa çalışma. 2 — Eksik değil. 3 — Köpek, ip örmesi. 4 — Fotoğrafın elle yapılanı. 5 — Vakit. 6 — Ekşi bir meyva. 7 — Tersinden okunursa rey, bir soru. 8 — Bir şehrimiz. 9 — Kadınların yaptığı bir el işi.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Tek, yürümeye yarıyan uzvumuz. 2 — Çabuk, bir yapının bölmelerinden. 3 — Karadenizde bir şehrimiz, tutamak, en kısa zaman. 4 — Ters: Son icatlardan bir uçak tipi, çocuklu kadın. 5 — Bir binek hayvanı, satılık eşya, avcının aradığı. 6 — Söz, Deniz ölçüsü. 7 — Bir dua sözü, tok değil. 8 — Satılık eşya, nihayet. 9 — Tersinden oku: Gök, kamıştan bir saz.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	A	R	A	B	Ü	K		
2	T		T	A	L	A	N		Y
3	E	T		Y	A	Ş		F	A
4	S	E	L	İ	N		H	A	L
5	A	M	A	Ç		T	A	K	A
6	D	E	V	E		M		K	A
7	Ü	L		T	A	Ş		T	U
8	E		D	A	M	A	K		K
9		K	O	C	A	M	A	N	

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

KARIŞMAYIN

— Şemsiyenizi biraz doğru tutun. Arkanızdan gelen bayın gözünü çıkaracaksınız!

— Siz karışmayın! O benim uşağım!

SU BASMIŞ

İki gün durmadan yağan yağmur Enis ve arkadaşlarının top oynadıkları arsayı göl gibi yapmıştı. Arsada top oynuyamadığı için Enis'in çok canı sıkılıyordu.

Ablası Enis'in bu üzüntülü halini gördü ve sordu:

— Ne o, Enis, yine birşeye mi üzüldün?

— Arsayı su basmış! Top oynıyamıyoruz!

— Siz de suya basmadan oynayın!

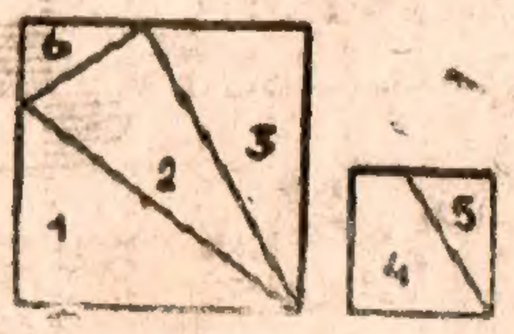

Karşı sayfadaki şekil bulmacalarının halli

TARİH YAPRAKLARI

İZMİT KÂĞIT FABRİKASI

Bugün kâğıt ve karton ihtiyacımızın bir kısmını karşılayan İzmit Kâğıt Fabrikası 1936 yılında işletmeye açılmıştı. 6 Kasıma rastlıyan bu tarihten sonra fabrika daha genişlemeye ve verimli olmaya başlamıştır.

TÜRKİYE'DE MADEN KÖMÜRÜNÜN BULUNMASI

Bir deniz eri olarak memleketine dönen Uzun Mehmet adında bir köylü, yağmurlu bir günde, bir ağaç altında otururken taşların arasında, deniz eri iken çok iyi tanıdığı madenkömürüne benzer kara taşlar bulunduğunu görmüş ve onları yüklenerek Zonguldak Pazarına götürmüştü. Bu buluş 8 Kasım 1829 tarihine rastlar.

ERZURUM MÜDAFAASI

9 Kasım 1879 de üstün kuvvetler, birçok çarpışmadan sonra Erzurum'a kadar ilerliyen Ruslar, oradaki tabyalarda çarpışan Türk askerine bir baskın daha yapmışlardı. Bunu haber alan Erzurumlular, kadın, erkek, kız ihtiyar çocuk, bir yığın kahraman halk, ellerine ne geçerse onunla düşman üzerine atıldılar ve düşmanı mağlup ettiler. Erzurum'un bu şanlı müdafaası Türk tarihinin parlak sahifelerinden biridir.

İSMET İNÖNÜ'NÜN CUMHURBAŞKANLIĞI

Atatürk'ün vefatı üzerine, 11 Kasım 1938 de İsmet İnönü ikinci cumhurbaşkanlığına seçilmiştir.

Beraber GÜLELİM

YAMAN ADAM

— Sen akıllısın ama hiç kuvvetin yok!

— Sen de kuvvetlisin ama hiç aklın yok!

— Senin kafan bende olsa, benim kuvvetim sende olsaydı ikimiz bir araya gelince ne yaman bir adam olurduk...

AKIL

— Birisinden iki yüz lira borç almam lâzım.

— Üç yüz lira al.

— Neden? Bana 200 lâzım.

— Sen 300 al da, bir hafta sonra elli lira verirsin. On beş gün sonra elli daha verirsin. 200 lira borcun kalır. Borç aldığın adam da yavaş yavaş borcunu verecek sanır...

ISLANMAMAK İÇİN

Tiren yağmurlu bir havada ilerliyordu. Selma pencereden dışarısını seyrederken o aralık bir tünele girdi. Selma annesine döndü ve sevinçle dedi ki:

— Anne bak! Tiren ıslanmamak için şemsiyesinin altına girdi!

NEZAKET

Cengiz akşam aritmetik dersine çalışmamıştı. Sabahleyin okula gittiği zaman öğretmeni çalışmadığını gözlerinden anladı ve tahtaya kaldırdı.

— Yaz bakalım tahtaya...

— Peki öğretmenim, yazayım ama, arkadaşlara arkamı dönersem ayıp olmaz mı?

ÇALIŞIYOMUŞ

Öğretmen iki güh sonra yazılı yoklama yapacaktı. Bütün çocuklar çalışıyordu. Feyyaz, Adnan'a sordu:

— Çalışmağa başladın mı?

Hazır cevap Adnan hemen cevap verdi:

— İlkönce çalışabilmek için çalışıyorum, ondan sonra çalışacağım!

DOĞRU DEĞİL Mİ?

Babası küçük Acar'ı alarak gezmeğe çıktı. Öğleyin bir lokantaya girdiler. Babası iki kutu sardalye getirdi. Yemeğe başladılar. Babası:

— Bak Acar, dedi. Bu küçük sardalyaları bazan büyük balıklar yutar.

— Peki ama babacığım, büyük balıklar bu konserve kutusunu nasıl açıyorlar?

ÇOCUK HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 24 CİLT: 2
5 KASIM 1958

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
CELAL DEMİRAY

Hazırlayan:
OĞUZ OZDES

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi No. 36
İstanbul
Telefon: 22 36 14

Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

İç mecmua: APA Ofset
Kliše: Türkiye Kliše Atölyesi
Sayısı: 75 kuruş. Yıllık abonesi (52 sayı) 37,5 altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.
İlânın santimi sekiz liradır.

3 ARKADAŞ

HİSSİ ve ÖĞRETİCİ ROMAN

24

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

— Paraya gelince çırak, işe gelince sanatkâr, diye karşılık vermişti.

— İstediğin para olsun. Sekiz mi istiyorsun, ben sana on vereceğim.

Çocuklar akşamları bu işleri masada anlatıyor, birer büyük adam gibi konuşuyor ve kararlar veriyorlardı.

Özcan da alış-veriş ettiği bir toptancının yanına tezgâhtar olarak girdi. Kışı da böyle geçirmek istiyordu. Fakat bu iş ona tatlı geldi. Mağazada bulunmayan bir mal için müşteriye eğilerek:

— Ben istediğiniz adrese bu akşam getiririm, diyordu.

Kaşla göz arasında, aza, çoğa bakmadan ve ayağına üşenmeden başardığı işler bazen tezgâhtarlıktaki aylığının iki mislini buluyordu. Taşrada bulunan bazı tüccarlar ona mektup yazmağa, başka başka yerlerden alınacak eşyayı ona sipariş etmeğe başlamışlardı. O; bunları topluyor, sandıklıyor, anbara teslim ediyor, kendi payına düşen parayı da cebine indiriyordu.

Bir sene canla başla çalışıp para biriktirdiler. Küçük evin bahçesini de içine alacak olan güzel ve iki katlı bir evin temelleri atıldı. Onlar bu evi dört daireli yaptırıyorlardı. Her dairesi üçer odalı olacak ve her birini birisi alacaktı.

Biriktirdikleri para yetişmiyeceği için bankadan da para aldılar. Yapı hızla ilerliyordu. Onlar bir kira odası tutmuş, oraya sığışmışlardı. Tosun ilkokukla gidiyordu. Erken döndüğü için ev sahibi ona bakıyordu.

Evin yapılması bütün yaz sürdü. Nihayet alt katta bir daireye eşyalarını koyarak üç dairesini kiraya verdiler. Aralarında tam bir anlaşma vardı. Üçü de sokakta yetişmiş, aç kalmış, her türlü sefaleti çekmiş, hayatın ne olduğunu anlamış çocuklardı.

Ertesi sene askerlikleri gelip çattı. Başbaşa verip düşündüler ve Tosun'u yatılı bir okula yazdırdılar.

İki sene süren askerliğin sonunda birer hafta ara ile İstanbul'a döndüler. Artık hayata adamakıllı atılmış bulunuyorlardı. Üçü de işsiz sayılırdı. Bir akşam üç delikanlı, gelişmiş, irilmiş, ağırlaşmış olan üç arkadaş, ilerisi için bir karar vermek mecburiyetindeydi.

Özcan aklına gelen bir düşünceyi ileriye sürdü:

— Biz niçin el yanında çalışmağa mecbur oluyoruz? Kendi başımıza, üçümüz birlik olup bir iş tutamaz mıyız?

Ömer sordu:

— Üçümüzün beraber çalışması iyi bir fikir ama ne yapabiliriz?

— Bir tamirhane açamaz mıyız? Torması, presi olan bir tamirhane. Once bir iki tezgâhla işe başlarız. Bir torna alırız.

(Devamı gelecek sayıda)

— 19 —

İLKBAHARDA Hamdi Baba'nın birdenbire ölmesi üç arkadaşın ağzının tadını kaçırmıştı. Günlerce ağladılar. Haftalarca gözleri kıpkırmızı ve benizleri soluk dolaştılar.

Bir köşede, sessizce yaşıyan bu adamcağızın cenazesi bir büyük adamın cenazesi kadar kalabalık oldu. Ogün ve ertesi üçü de yanına çağırmış, onlara Tosun'unu emanet etmiş, bir arada yaşamalarını, birbirlerini kırmamalarını tembih etmişti.

Bu acı olaydan bir ay sonra Özcan'ın dâvası nihayete erdi ve çocuk ikiyüz on bin liranın sahibi oldu. İki sene sonra bu parayı istediği gibi kullanacaktı. Fakat henüz onaltı yaşındaydı. Şimdi ancak faizinden faydalanabilecekti.

Yine avukata müracaat ederek Tosun'a ait olan evin yerine iki katlı bir ev yapılması için müsaade çıkarttırdılar.

BİLGİ KÖŞESİ

UZUN MEHMET

Uzun Mehmet, adını unutamıyacağımız akıllı bir Türk köylüsüdür. Bundan bir asır önce yaşamıştır. Ereğli'nin Kestaneci köyündendir.

Uzun Mehmet askerliğini deniz eri olarak yapmıştı. O zamana kadar Türk gemileri de bütün dünya gemileri gibi yelkenliydi. Avrupa'da buhar makinesiyle işliyen gemiler kullanmağa başlayınca Türkler de bu makinelerden aldılar. Makineleri işletmek için maden kömürü lâzımdı. Bu kömür bizim memleketimizde yoktu. Avrupa'dan alıyorduk.

Uzun Mehmet'le arkadaşları askerlik ödevlerini bitirip gemiden ayrılırken subayları, taş kömürünü onlara göstererek, memleketlerinde araştırma yapmalarını söyledi. Uzun Mehmet memleketine dönünce bu isteği unutmadı.

8 Kasım 1829 günü Zonguldak'ta Köseağzı'na buğday öğütmeğe gitmişti. Sırası gelinceye kadar Niren deresi kenarında araştırma yapmağa başladı. Bir gün evvel yağmur yağmıştı. Molozlar arasında çamurlara bulanmış kara taş parçaları gördü ve taşkömürü olduklarını anladı. Onları toplayarak eve getirdi ve yaktı.

Ertesi gün araştırmalarını ilerleterek damarları buldu. Oradan örnek alarak İstanbul'a geldi, hükûmete haber verdi. Ona büyük bir mükâfat verdiler ve aylık bağladılar. İşte bugün fabrikalarımızı, gemilerimizi işleten, odalarımızı ısıtan maden kömürü böylece bulundu.

AÇAR FİLM ÇEVİRİYOR

YEŞİL ÇAM STÜDYOSU

İŞTE TAM BANA GÖRE İŞ!

ÇOCUK YILDIZIN YERİNE OYNAYACAK BİRİSİ ARANIYOR..

YERİNE OYNAYACAĞIN YILDIZIMIZ BU! GEL SENİ GİYDİREYİM..

FİLM ÇEKME YERİ

HAYDİ, ŞİMDİ SIRA SENDE AÇAR

ÇOK GEÇ! ARSLANLAR GELİYOR!

GÖREYİM SENİ! SIKI BİR DÖĞÜŞ ÇIKAR!

HİÇ MERAK ETMEYİN

OH!.. TEŞEKKÜRLER

GÜMM!

MÜKEMMEL! ŞİMDİ ÖBÜR SAHNEYİ ÇEVİRELİM!

NEHİRE ASIL ATLAYIŞI SEN YAPACAKSIN!

NEHRİN TİMSAH DOLU OLDUĞUNU SÖYLEMEDİ BANA!

BOFF!!

ÇEKİLİŞTEN SONRA...

TİMSAHLARDAN SONRA ELLİ TANE GORİLLE BAŞA ÇIKIYORUM.

GORİL SAHNESİ HAZIR AÇAR, HAYDİ!

NEREDE O AÇAR?

GÖRELİM BAKALIM, NE YAPACAKSIN?

ARTIK HAFTALARCA KENDİNE GELEMEZ.. FİLMİN ASIL YILDIZI SEN OLACAKSIN AÇAR...

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

Ey Türk gençliği!
Birinci vazifen Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

K.ATATÜRK